

ifall byggnaderna, t. ex. inrättningens nya, förmedelst statsanslag af sten uppförda sjukstall skulle förflyttas och för andra ändamål användas; att slutligen det vore i högsta grad otacksamt mot Hernqvists minne att nedslå Skara veterinärinrättning af det skäl, att staten icke hade råd att behålla densamma, men väl hade råd att, för insparandet af det ringa statsanslag, som inrättningen för närvarande åtnjuter, bortskänka donerad egendom till ett värde af närmare 100,000 R:dr, som staten en gång emottagit.

På grund af hvad jag nu anfört, reserverar jag mig emot beslutet att i utlåtandet rörande likställighet emellan veterinärinrättningen i Skara och veterinärinstitutet i Stockholm orden: »såvidt dessa finnas fortfarande böra utgå», intagas.»

10:o. Vid framställningen om upprättande af förteckningar öfver Hofstallets hästar m. m.

af Herr *Hederstjerna*:

»Då jag hvarken af tillgängliga riksdagshandlingar ej heller af hvad i öfrigt blifvit under diskussionen hos Revisorerne åberopadt och anfördt, kunnat finna stöd för den åsigt, att staten skulle vara egare af större eller mindre del af hofstallets hästar, har jag ej kunnat deltaga i den af Revisorerne i ämnet gjorda framställning.»

Häruti instämde Herrar Friherre *Lybecker*, Grefve *von Rosen* och *Tändgren*.

Riksmarskalks-embetets

underdåniga utlåtande öfver Riksdagens
Revisorers anmärkningar beträffande Hof-
stallet och Gripsholms slott.

Sedan Eders Kongl. Maj:t uti nådig remiss anbefallt Riksmarskalks-embetet att, efter vederbörandes hörande, inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad i ett remissen bifogadt transsumt af Riksdagens sednast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande Hofstallet samt Gripsholms slott,

har Riksmarskalks-embetet infortrat och får härhös underdånigst öfverlemnna Chefens för Hofstallet samt Intendentens på Gripsholm underdåniga yttranden, och får, under åbe-ropande i öfrigt af hvad desamma innehålla, för egen del underdånigst anföra:

dels, *beträffande Kongl. Hofstallet*, att, i anseende till de förändringar som efter år 1809 egt rum med anslaget till Konungens hofhållning, några staten tillhöriga hästar numera icke finnas, samt att då, enligt Kongl. brefvet den 20 September 1841, Riksmarskalks-embetet blifvit i nåder anbefaldt att till Kongl. Kammarkollegium insända afskrift eller dublett endast af förteckningarna öfver å *Kongl. slotten befintliga, staten tillhöriga inventarier och möbler*, äfvensom att sedermera årligen låta meddela nämnda Kollegium uppgift om *de förändringar, som med ifrågavarande persedlar förekommo*, Riksmarskalks-embetet saknat anledning att låta till merbemälda Kollegium insända förteckning jemväl å de vid Kongl. Hofstallet förvarade, staten tillhöriga åkdon och selar m. m.; men att, enär Chefen för Hofstallet numera upprättat och till Riksmarskalks-embetet inlemnad en dylik förteckning, densamma skall, derest Eders Kongl. Maj:t i nåder gillar och bifaller Riksmarskalks-embetets derom särskildt gjorda underdåniga framställning, varda till Kongl. Kammar-kollegium insänd;

dels ock, *beträffande Gripsholms slott*, att, på sätt Intendenten jemväl upplyst, den befattning med slottets skogar Öfverjägaren Engström förut innehaft, äfvensom de för-måner han derför åtnjutit, — hvilka likväl icke utgått af de till slottets underhåll an-slagna statsmedel —, upphört med år 1870, sedan Forstnern Jacobsén blifvit till öfver-jägare vid Gripsholm antagen.

Stockholm den 19 December 1872.

G. A. SPARRE.

W. von Schoultz.

Chefens för Kongl. Hofstallet under-
dåniga utlåtande.

På anbefallning af Kongl. Riksmarskalks-embetet får jag till Eders Kongl. Maj:t i underdånighet afgifva yttraude i anledning af Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 Oktober detta år, hvaruti Revisorerne hemställt att, enär hvad till Hofstallet hör

syntes böra åtminstone till en viss del såsom statsegendom betraktas, förteckning å statsinventarierna borde på enahanda sätt, som Kongl. brefvet af den 20 September 1841 föreskrifver rörande annan staten tillhörig egendom å de Kongl. slotten, upprättas för att i Kammar-kollegium förvaras och, då så äskas, Riksdagen och dess Revisorer tillhandahållas.

I anledning häraf får jag underdånigst anmäla, att staten tillhöriga, vid Eders Kongl. Maj:ts Hofstall förvarade åkdon, selar m. m. blifvit förtecknade, och inventarium deröfver för afsedda ändamålet till Eders Kongl. Maj:ts Riksmarskalks-embete öfverlemnadt.

Deremot gifva de vid Kongl. Hofstall-kontoret förvarade handlingar icke någon anledning till antagande att Hofstallets hästar, eller någon del deraf, egas af staten. Jemlikt Kongl. brefvet den 28 December 1828, har Hofstallets rättighet att erhålla årligen 15 stycken unghästar från rikets stuterier, mot erläggande af 200 R:dr B:ko stycket, upphört, och remonteringen har sedan dess ombesörjts af Hofstallet, på Kongl. Maj:ts egen bekostnad, hvaraf antagandet att hästarne vore staten tillhöriga torde sakna all grund.

Stockholm den 4 December 1872.

F. d'Orchimont.

Intendentens på Gripsholms slott underdåniga utlåtande.

Med anledning af de utaf Riksdagens Herrar Revisorer för år 1870 gjorda anmärkningar öfver förvaltningen af Gripsholms slotts skog, Kungshagen, får jag härmed underdånigst anföra:

att efter år 1870, då den nuvarande Öfverjägaren, Jacobsén, öfvertog tillsynen och skötseln af Gripsholms skogar, en bestämd årlig aflöning blifvit honom tillagd i stället för de af hans företrädare uppburna löneförmåner, hvadan således det i Herrar Revisorers anmärkning, öfverklagade förhållandet icke mera eger rum; samt

att, hvad den sednare delen af anmärkningen beträffar, angående ett biträde till öfverjägaren, med en aflöning af 600 R:dr R:mt årligen, Öfverjägaren Engeströms befattning med tillsynen af Gripsholms skogar upphörde med år 1870, eller samma år, då Forstnern Jacobsén i egenskap af öfverjägare tillträdde samma befattning.

Gripsholm den 14 December 1872.

EUG. FR. EKENSTIERNA.

Kongl. Hofrättens öfver Skåne och Blekinge

underdåniga utlåtande, i anledning af
hvad Riksdagens Revisorer anført vid
granskning af expensmedelsräkningarne.

Uti den af Riksdagens Revisorer den 14 sistlidne Oktober afgifna underdåniga berättelse om verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 hafva Revisorerne anført att, oaktadt Eders Kongl. Maj:ts nådiga cirkulär den 26 November 1858 föreskrefve, det embetsverk, för hvilka expensmedel vore anslagna utan fastställande af visst belopp, finge därför af Post- och Inrikes Tidningar anskaffa så många exemplar, som hvarje verk ansåge för sig och underlydande erfordras, dock i intet fall utöfver det dem i vederbörlig ordning tillerkända antal exemplar af Svensk Författningssamling, det vid granskning af expensmedelsräkningarne syntes Revisorerne, som vore vid flera embetsverk nödig sparsamhet med statens medel härutinnan icke iakttagen, i hvilket afseende Revisorerne funnit sig böra fästa uppmärksamhet derå, att för denna Hofrätt prenumererats å tolf exemplar af Post- och Inrikes Tidningar under det i Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätt anskaffats endast sju exemplar samt i Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Göta Hofrätt för förra halfåret tio och för sednare halfåret nio exemplar af samma tidning.

Till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning i remiss den 8 i denna månad åligger det Hofrätten att med underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorerers omförmälda framställning till Eders Kongl. Maj:t inkomma; och får Hofrätten alltså, med öfverlemnande af den remitterade handlingen, i underdånighet förklara, att Hofrätten finner framställningen icke påkalla annat yttrande, än att Hofrätten, som med afseende å vigten att ega kännedom om de i förenämnde tidning inflytande officiella meddelanden ansett det i Hofrättens expensmedelsräkning upptagna antal exemplar för Hofrättens President, Ledamöter och Sekreterare erforderligt, dervid ingalunda öfverskridit den i ofvan åberopade nådiga cirkulär Hofrätten medgifna rättighet uti ifrågavarande hänseende.

Kristianstad den 18 November 1872.

TH. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

G. BERGENSTRÄHLE.

C. HAGERMAN.

J. FREDRIKSON.

F. CAS. WREDE.

R. H. HORN.

C. CHEIM GYLLENSKÖLD.

C. J. LINDENCRONA.

FR. O. NILSSON.

A. TH. ANDERBERG.

Axel Leth.

Kongl. Fångvårds-styrelsens

underdåniga utlåtande öfver Riksdagens Revisorer's anmärkningar vid Styrelsens räkenskaper för år 1870.

Sedan Riksdagens Revisorer, vid granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, dels anmärkt, att direktörernes vid straff- och arbetsfångelserna provision å behållna nettoinkomsten af fångelsets arbeten, hvilken provision Fångvårds-styrelsen egde bestämma till högst fyra procent, vid samtliga dessa fångelser utginge med högsta medgifna beloppet, vare sig fångarne af enskilda entreprenörer sysselsättas, eller arbetenas utförande till hufvudsakligaste delen sker under direktörens omedelbara anordnande och tillsyn, hvarigenom ansvaret och besväret för denna tjänsteman bör i väsendtlig mån ökas, dels ock ansett önskvärdt att, då det vore af synnerlig vigt att erhålla en, så vidt möjligt, fullständig statistik i afseende å fångarnes sysselsättning under fångelsetiden, Fångvårds-styrelsens berättelser kunde i detta hänseende lemna fullständigare och mera detaljerade upplysningar, än hittills varit förhållandet; har Eders Kongl. Maj:t medelst nådig remiss den 8 dennes behagat häröfver infordra Fångvårds-styrelsens underdåniga utlåtande.

Styrelsen får i anledning häraf underdånigst anföra, beträffande arbetsprovisionen till tjänstemän vid straff-fångelserna, att enligt Rikets Ständers skrifvelse den 17 September 1863, då aflöningsstat för en del vid fångvården anställda embets- och tjänstemän första gången af Rikets Ständer bestämdes, eger icke allenast Styrelsen tillägga direktör vid straff- och arbetsfångelse högst fyra procent af behållna nettoinkomsten af fångelsets arbeten, utan är jemväl Eders Kongl. Maj:t obetaget att i synnerliga fall förhöja denna provision ända till sex procent, samt att, likasom Styrelsen endast i två fall sedan nämnde tid ansett sig böra hos Eders Kongl. Maj:t göra underdånig framställning om dylik förhöjning, så har Styrelsen blott undantagsvis någon gång funnit sig ega anledning att bestämma provisionen å arbetena lägre, än hvad Styrelsen egt högst medgifva. Det har dervid icke undgått Styrelsens uppmärksamhet att, på sätt Revisorerne anmärkt, besväret med arbetenas ordnande och tillsynen deröfver är större vid de få fångelser, der fångarne icke sysselsättas för enskilda entreprenörers räkning, än der förhållandet är sådant; men då jemväl bort tagas i betraktande dels att vid de förra fångelserna direktören haft till biträde särskildt aflönad arbetsföreståndare, dels att vid de sednare fångelserna direktörens verksamhet och tillsyn i hög grad tages i anspråk till följd af de flera kollisioner, som icke sällan uppstå mellan entreprenörens intressen i afseende å fångpersonalens sysselsättning och direktörens åliggande att uppehålla god ordning, har Styrelsen icke trott den anmärkta omständigheten ensamt utgöra giltigt skäl för bestämmande af olika provisionsbelopp för direktörer vid de särskilda fångelserna. I öfrigt får Styrelsen underdånigst upplysa att vid straff- och arbetsfångelset å Norrmalm omkring tre fjerdedelar af fångpersonalen och vid det nyligen inrättade straff-fångelset å Nya Varfvet vid Göteborg dervarande hela personal sysselsättes för fångvårdens räkning, men att i öfrigt fångpersonalen vid straff- och arbetsfångelserna nästan uteslutande användes i arbete för enskilda entreprenörers räkning.

Vidkommande Revisorerne framställning om en fullständigare statistik i Styrelsens berättelser rörande fångarnes sysselsättning får Styrelsen, som anser flera förändringar i afseende å de årliga berättelserna för framtiden böra iakttagas, underdånigst anföra, att

Styrelsen är betänkt att, med afseende å det af Revisorerne uppgifna ändamål, meddela fullständigare upplysningar om fångarnes användande i arbete.

Stockholm den 22 November 1872.

G. W. ALMQUIST.

VICTOR LJUNGSTEDT.

C. R. Ulf sax.

Kongl. Arméförvaltningens

underdåniga utlåtande, i anledning af hvad Riksdagens Revisorer anført vid granskning af expensmedelsräkningarne.

Uti den 14 i nästlidne månad afgifven underdånig berättelse om verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, hafva Riksdagens Revisorer anmärkt, att inom Arméförvaltningen prenumerationsafgift utgått för 20 exemplar af Post- och Inrikes-tidningar samt 12 exemplar af Stockholms Dagblad, ehuru genom Kongl. cirkuläret den 26 November 1858 vore föreskrifvet, bland annat, att embetsverk, för hvilka expensmedel blifvit anslagne utan fastställande af visst belopp, finge därför af Post- och Inrikes-tidningar anskaffa så många exemplar, som hvarje verk ansåge för sig och underlydande erfordras, dock i intet fall utöfver det dem i vederbörlig ordning tillerkända antal exemplar af Svensk Författningssamling; och komme i fråga om andra tidningar, som för fullgörandet af något verks åliggande kunde vara oundgängligen nödige, att gälla hvad i sådant hänseende redan vore eller framdeles blefve af Kongl. Maj:t medgifvet; deröfver Eders Kongl. Maj:t, medelst nådig remiss af den 18 sistlidne Oktober, anbefallt Arméförvaltningen att underdånigt utlåtande afgifva.

Till åtlydnad häraf får Arméförvaltningen underdånigst anföra, att då Förvaltningen genom Kongl. Maj:ts nådiga bref den 5 Januari 1866 blifvit tillerkänd ett antal af 21 exemplar af Svensk Författningssamling, Förvaltningen genom prenumeration af endast 20 exemplar af Post- och Inrikes-tidningar alltså iakttagit den i 1858 års nådiga cirkulär i anmärkta hänseendet meddelade föreskrift, samt att, beträffande anskaffandet af 12 exemplar af tidningen Stockholms Dagblad, så och enär det enligt instruktion och arbetsordning tillkommer de Förvaltningen underlydande kontoren att handlägga frågor rörande så väl auktioner för öfverlåtande på entreprenad till uppförande och reparation af kronans till landtförsvaret hörande hus och byggnader samt till anskaffning af materialier och persedlar för kronans förråd m. m., än äfven ärenden angående utlåning af fondernas och kassornas medel samt förvaltningen af deras härstädes befintliga fasta egendomar, har Arméförvaltningen ansett nödigt att ett exemplar af Stockholms Dagblad, såsom varande det i hufvudstaden mest spridda annonsblad, tilldelades hvarje af dessa kontor, hvilka till antalet utgöra II, samt att ett exemplar af samma tidning förvarades vid Förvaltningens Arkiv.

En af Civila Departementet afgifven underdånig förklaring, i anledning af Riksdagens Revisorers framställning i en annan fråga, bifogas underdånigst.

Stockholm den 29 November 1872.

F. SANDELS.

C. F. LAURÉN.

V. LANDEGREN.

WILHELM CEDERBLAD.

GUSTAF FRIIS.

E. DAHLQUIST.

C. N. FORSMAN.

C. G. BREITHOLTZ.

C. d'Orchimont.

Kongl. Armé-förvaltningens

Civila Departements underdåniga utlåtande.

Uti afgifven berättelse angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 hafva Riksdagens sednast församlade Revisorer, beträffande utgifterna under 4:de hufvudtiteln anmält, att för Krigs-Hofrätten upptagits ett belopp af 4,050 R:dr såsom utgörande arvoden åt denna Hofrätts ordförande och militäre ledamöter, hvilka arvoden anordnats, för ordföranden: å nämnde hufvudtitels allmänna besparingar samt för ledamöterna: af fjerde och femte hufvudtitlarnes anslag till rese- och traktamentspenningar; och hafva Revisorerna, till vinnande af enkelhet och reda, ansett sig böra föreslå, att tillgång för ifrågavarande arvoden måtte under Krigs-Hofrättens anslag å riksstatens andra hufvudtitel uppföras.

Enligt nådig remiss åligger det Eders Kongl. Maj:ts Arméförvaltning att häröfver med underdånigt utlåtande inkomma, och får, till följd häraf, Förvaltningen å Civila Departementet, jemte anmälan, att utbetalningarne af arvodet för Ordföranden i Krigshofrätten från fjerde hufvudtitels allmänna besparingar och af arvodena för nämnde öfverdomstols militärledamöter af landtarméen från samma hufvudtitels anslag till rese- och traktamentspenningar grunda sig, den förra å Kongl. Maj:ts nådiga bref den 11 Augusti 1837 och den sednare å Kongl. Maj:ts nådiga bref den 13 December 1826 och den 29 April 1830, i underdånighet tillstyrka, att dessa arvoden, utgörande för Ordföranden, efter 150 R:dr i månaden, 1,800 R:dr om året och för bemälda ledamöter af öfverste-grad 900 R:dr och af lägre regements-officersgrad 675 R:dr årligen, må, på sätt Riksdagens Revisorer föreslagit, uppföras å andra hufvudtiteln, under Krigs-Hofrättens anslag, hvarigenom, under förutsättning, att dylik åtgärd vidtages med militär-ledamotens af flottan från femte hufvudtitels anslag till rese- och traktamentspenningar nu utgående arvode, aflöningen för Krigs-Hofrättens samtliga embets- och tjenstemän kan från ett, i stället för från särskilda, anslag utgå och å en gemensam stat upptagas.

Stockholm den 16 November 1872.

C. F. LAURÉN.

WILHELM CEDERBLAD.

N. OHLSSON.

e. f.
C. F. Engström.

Chefsembetets för Kongl. Topografiska Corpsen

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid Corpsens medelsredogörelse för år 1870.

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts under den 11 sistlidne Oktober gifna befallning, får chefsembetet för Topografiska corpsen härmedelst afgifna utlåtande öfver de af Riksdagens Revisorer framställda anmärkningar vid corpsens medels-redogörelse för 1870:

Hvad först vidkommer anmärkningen rörande *uteblifna* redogörelser, så synes den samma icke kunna drabba corpsen, enär redovisning alltid blifvit, inom den i Eders Kongl. Maj:ts nådiga cirkulär af den 13 Maj 1859 föreskrifna tid, till vederbörande statsdepartement afgifven.

Beträffande dernäst den mindre fullständighet, som blifvit hos 1870 års redogörelse anmärkt, så har nämnda redovisning varit upprättad fullkomligt i likhet med alla de föregående, hvilkas utförlighet, så vidt känt är, befunnits tillfyllestgörande; men, då Riksdagens Revisorer synas önska ytterligare upplysningar, och chefsembetet bör antaga att härmed åsyftas uppgifter om de af corpsen verkställda arbeten, skall chefsembetet icke underlåta att, vid hädanefter afgifvande redogörelser, bifoga en afskrift af den berättelse, som författningsenligt vid hvarje års slut till Eders Kongl. Maj:t ingifves, rörande corpsens verksamhet under det då förflytna året.

Stockholm den 14 November 1872.

VICTOR von VEGESACK.

Corpsbefälhafvare.

J. N. Arosenius.

Chefsembetets vid Kongl. Vestgöta regemente

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid regementets aflöningsräkningar för år 1870.

Till åtlydnad af herr Statsrådets och Chefens för Kongl. Landtförsvars-departementet embetsskrifvelse den 18:de sistlidne Oktober, får jag i afseende på den af Riksdagens herrar Revisorer gjorda anmärkning, deröfver att en officer förordnats att, under den tid Auditören Grenander af riksdagsmannagöromål varit hindrad förrätta sin tjänst, bestrida auditörens tjenstegöromål vid Eders Kongl. Maj:t mig nädigst anförtrödda Vestgöta regemente, afgifva följande underdåniga utlåtande:

Då det icke lärer konnat gå för sig att för ett så ringa arvode som 125 R:dr engagera någon kompetent jurist, att under Auditör Grenanders frånvaro vid Riksdagen sköta auditörs-tjensten, hvartill hörer, förutom att biträda vid handläggning af sådana

ärenden som erfordra lagfarenhet, att biträda vid tjenstgöringen i Chefs-expeditionen med handläggning af åtskilliga andra ärenden, så har Chefs-embetet ansett skäligt att tilldela ofvannämnda arvode till regements-quartermästaren, som är den hvilken hufvudsakligen, genom Grenanders frånvaro, blir betungad med ökade göromål; väl förståendes att det varit regements-quartermästarens ensak att, der biträde af lagfaren person erfordrats för handläggning af vissa ärenden, sådant för tillfället på sin bekostnad auskaffa.

Mariestad, Törnsäter den 22 November 1872.

H. W. HAMILTON.

Regementschef.

C. G. Liljegren.

Kongl. Förvaltningens af sjö-ärendena

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid granskning af Förvaltningens räkenskaper för år 1870.

Genom nådig remiss den 18 sistlidne Oktober har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Förvaltningen af sjö-ärendena att afgifva underdånigt utlåtande öfver den i dervid fogade transsumt af Riksdagens innevarande år församlade Revisorers berättelse, angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, framställda anmärkning dervid, att utaf det genom nådigt bref den 11 Augusti nämnde år till Förvaltningens disposition å mindre kreditivet anvisade belopp af 763,000 R:dr, att i mån af behof användas i enlighet med en af Chefen för Sjöförsvars-departementet i underdånighet gjord framställning om de åtgärder, som förstärkningen af sjöförsvaret i första hand kräde och för hvilka åtgärder kostnaderna förslagsvis beräknats till vissa belopp, blifvit under rubriken "materialier och effekter" till förråden inköpta åtskilliga persedlar, såsom flaggduk, stearinljus, färgämnen m. m., hvilka inköp Revisorerne ansett icke kunna hänföras till åtgärder, som förstärkningen af sjöförsvaret i första hand kräde, eller vara af beskaffenhet att det mindre kreditivets medel kunde anses vara dertill afsedda; och får Förvaltningen i anledning häraf, med de remitterade handlingarnes återställande, i underdånighet anföra följande.

Genom nådigt bref af den 10 September 1870 har Kongl. Maj:t förordnat, att de 57,000 R:dr, som i högstberörda nådiga bref af den 11 förtutgångne Augusti, angående användandet af från det så kallade mindre kreditivet anvisade medel för sjöförsvarets behof, afsetts till anskaffning af effekter för diverse behof vid flottans skeppsvarf i Karlskrona, borde användas till inköp af åtskilliga för mariningeniörs-, mekaniska-, ekipage-, och artilleri-departementen såsom företrädesvis nödiga ansedda effekter, i enlighet med deröfver uppgjorda och af Förvaltningen pröfvade fullständiga förteckningar, som vunnit Kongl. Maj:ts nådiga godkännande; och har den utgiftspost å 10.160 R:dr 67 öre för upphandlade materialier och effekter, vid hvilken anmärkning blifvit af Riksdagens Revisorer framställd, enligt här bifogade utdrag af Karlskrona stations räkenskaper för det ifrågakvarande räkenskapsåret, uppkommit genom anskaffandet af just sådana materialier och effekter, som i de af Kongl. Maj:t godkända, ofvannämnda förteckningarna finnas spe-

cificerade, och hvilka varit använda för komplettering af bevarings- och utredningseffekter till de fartyg, som kunde ifrågakomma att hastigt utrustas, samt, till en mindre del, för reparation af gamla dockans i Karlskrona pumpmaskin, hvilken reparation funnits skyndsamt behöflig för möjligen hastigt påkommande rustningar.

Stockholm den 19 November 1872.

R. VON FEILITZEN.

P. O. BÄCKSTRÖM. JOHN AMÉEN. JOHAN ANKARCROMA.

Referent.

J. A. Nelander.

Utdrag ur Karlskrona stations räkenskaper för år 1870.

	Riksmünt.
<i>Utbetalningar under titel Lilla kreditivet.</i>	
S. A. Liljevall för olja, ljus m. m.	340 29
C. Neuendorff för linne, lärt och papper	99 75
C. Moberg d. ä. för talg	119 85
G. Ernberg för stenköl	457 50
Dito för bräder	157 —
C. Warberg för ljusglas	88 50
L. Ruben för blyhvitt, lim, m. m.	117 35
J. O. & A. W. Djurbergh för flaggduk	580 —
G. Ernberg för björkspöksämnen	111 —
L. J. Hierta för stearinljus	95 —
Gibson et Söner för segelduk	384 —
J. Berg för läder	1,666 70
Wilh. Thörn för linolja	196 80
P. W. Sperling för pistol- och gevärsstocksämnen	180 —
Fr. Gråberg för filar, spik, huggjern, m. m.	208 53
G. O. Svensson för tändhattar	1,200 —
Danielsson för pergamentsskinn	63 —
Ehrlund för 6 stycken trunmor	258 —
Liljevall för bomullstrassel m. m.	97 45
R. Lundgren för slipstenar	12 50
Kringelbach för vadmal	231 —
R. Ernberg för stål, spik, m. m.	562 40
Kringelbach för flanell	1,518 75
Kallinge bruk för bultjern, plåtjern, m. m.	1,415 30
Summa R:dr	10,160 67
Rätt utdraget betygar:	
H. R. L. Carlmark.	

Öfverståthållare-embetets

underdåniga utlåtanden, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af Stockholms Öfverståthållare-embetets räkenskaper för år 1870.

I nådig remiss den 18 sistlidne Oktober har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Öfverståthållare-embetet att inkomma med utlåtande öfver den af Riksdagens Revisorer uti deras den 14 i samma månad daterade berättelse angående granskning af Statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 framställda anmärkning, att Stockholms Poliskammars räkenskap, såvidt densamma afser det statsanslag af 28,100 riksdaler, som dit utgår, likasom tillföre, under revisionsåret icke varit till Kammar-rättens granskning öfverlemnad och följaktligen icke heller blifvit af Revisorerne granskad.

I anledning här af får Öfverståthållare-embetet i underdånighet erinra, hurusom det af Revisorerne nu anmärkta förhållande redan förut utgjort föremål för framställning af Stats-revisionen, i det nemligen de för Statsverkets tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1869 utsedde Revisorer i den af bemälda Revisorer den 14 Oktober sistlidet är afgifna berättelse gjort hemställan, att Poliskammars räkenskap rörande ofvannämnda 28,100 riksdaler måtte för framtiden undergå granskning i Kammar-rätten.

I det underdåniga utlåtande, som i anledning af denna Revisorernes framställning af Öfverståthållare-embetet den 18 November sistlidet är afgafs, anmälde Öfverståthållare-embetet, att redan år 1865, Kammar-rättens Öfver-revisions-departements Civilräkenskapskontor uti ingifvet memorial hos Kammar-rätten hemställt, att uteblifna redogörelser för 1863 och 1864 årens nu ifrågakomma anslag måtte infordras, derest Kammar-rätten funne dessa medel vara af den beskaffenhet, att redovisning för deras användande borde dit ingå, men att, sedan Öfverståthållare-embetet uti inforrdadt utlåtande upplyst, att merberörda anslagsbelopp blifvit beviljadt såsom bidrag i allmänhet för polisens vidmakthållande inom hufvudstaden och icke till betäckande af några vissa utgifter eller aflöningar, hvidan ock berörda medel tillsammans med de större bidrag till polisen, som utgått från kommunen eller särskilda korporationer, blifvit använde och redovisade, äfvensom att Poliskammars räkenskaper, uti hvilka meranämnde anslagsbelopp tillika med öfriga inkomster funnes uppdebiteradt och redovisadt jemlikt Kongl. brefvet den 28 Maj 1856, årligen granskades utaf särskilde, dertill af kommunal-styrelsen utsedde revisorer med en af Eders Kongl. Maj:t i nåder förordnad ordförande, Kammar-rätten efter det Räkenskaps-kontoret uti nytt memorial tillkännagifvit, att kontoret delade den af Öfverståthållare-embetet i dess utlåtande yttrade mening, att särskild redovisning för användandet af ofvanberörda statsanslag icke kunde till Kammar-rätten aflennas, funnit ärendet ej påkalla vidare åtgärd; hvarjemte Öfverståthållare-embetet i dess omförmälda underdåniga utlåtande af den 18 November sistlidet år uttalade den åsigt, att, som ifrågavarande statsanslag, hvilket utgjorde endast 28,100 riksdaler, då deremot, enligt den af Eders Kongl. Maj:t den 16 Augusti 1870 för hufvudstadens polis- och nattbevakning fastställda stat, som ännu gäller, bidraget från stadskassan belöpte sig till 284,015 riksdaler, utginge, på sätt ofvan är nämndt, såsom bidrag i allmänhet till polisens vidmakthållande uppläggandet af en särskild räkenskap för meranämnda statsanslag, i ändamål att hos Kammar-rätten granskas, icke lämpligen kunde ega rum.

Under åberopande af hvad Öfverståthållare-embetet sålunda redan tillföre haft nåden anföra i fråga om granskning hos Kammar-rätten af redogörelse för det till Polis-

kammaren utgående statsanslaget, och då under tiden efter afgifvandet af Öfverståhållare-embetets omförmälda underdåniga utlåtande den 18 November nästlidet är några förändrade förhållanden i förevarande hänseende icke inträddt, får Öfverståhållare-embetet i underdånighet hemställa, att, likasom den af 1871 års statsrevisorer gjorda framställning om ofvanberörda anslags redovisande hos Kammar-rätten icke föranledt någon föreskrift derom af Eders Kongl. Maj:t, den af innevarande års Revisorer framställda anmärkning i enahanda syfte icke heller måtte till någon åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 November 1872.

GILLIS BILDT.

G. Edgren.

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nåliga remiss den 18 sistlidne Oktober å Riksdagens sednast församlade Revisorerers erinran derom, att följande belopp, som af sjunde hufvudtitelns anslag till lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm under revisionsåret blifvit till Öfverståhållare-embetets disposition af Statskontoret utbetalde, nemligen: den 17 Februari till likviderande af 1869 års fattighus-, brandvakts-, gatulägnings- och lyshållningsafgifter för åtskilliga kronans hus i Stockholm 5,802 R:dr 93 öre, den 27 Oktober resterande fastighetskatt för år 1870 för åtskilliga kronans egendom i hufvudstaden 6,273 R:dr 37 öre samt 1869 års enahanda skatt för slöjdskolans egendom 361 R:dr 60 öre, redovisats på det sätt, att vederbörande uppbörds-kommissariers qvittenser blifvit till Statskontoret aflemnade, under det att deremot, enligt Revisorerernes åsigt, det skulle leda till reda och enkelhet, om alla de utaf ifrågakommande statsanslag till Öfverståhållare-embetets disposition utbetalda belopp blefve i ett sammanhang redovisade; — får, jemt remissaktens återställande, Öfverståhållare-embetet underdånigst förklara,

det något hinder icke synes böra möta att hädanefter till Öfverståhållare-embetets kansli öfverlemna uppbördsmännens qvittenser å ifrågakomna slags afgifter i och för beloppens upp- och afförande i räkningen med staten: kronans publika hus i Stockholm samt öfver åtskillige från Statsverket utbetalda löner och arvoden.

Stockholm den 23 December 1872.

GILLIS BILDT.

Karl Seth.

Kongl. Styrelsens öfver statens jernvägsbyggnader

underdåniga utlåtande, i anledning af
Riksdagens Revisorers framställning vid
granskning af Styrelsens räkenskaper för
år 1870.

I sin berättelse angående granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning år 1870 hafva Riksdagens Revisorer, under förmälan, att de icke funnit något att anmärka vid de nämnda årets jernvägsbyggnadsräkenskaper bifogade förskottsförteckningarna, ansett sig, för åstadkommande af en fullständigare och mera åskådlig öfverblick af de utaf Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader utanordnade "förskotten", böra framhålla önskvärdheten deraf, att dessa "förskott" blefve å särskilda konti uppförda och redovisade; och har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Styrelsen att deröfver afgifva underdånigt utlåtande.

Med anledning deraf har Styrelsen låtit uppgöra en redogörelse i kontiform öfver de af Styrelsen under nästlidna året 1871 utfärdade s. k. förskottsanordningarna, som Styrelsen får härmed i underdånighet öfverlemnas*).

Jemte förmälan att — oaktadt Styrelsen för sin del icke kan anse den förut flera gånger behandlade frågan, hvilka särskilda "förskotts"summor utgöra den i Styrelsens månadsvis upprättade kassaförslag förekommande slutsumma å vid hvarje månads slut utestående förskott och afbetalningar med flera andra verkställda, men i räkenskapen ännu icke afförda utgifter, på ett fullständigare eller mera åskådligt sätt besvarad genom den härhos fogade redogörelsen, än genom de förut befintliga, vid hvarje månads kassaförslag fogade detaljerade förteckningarna deröfver — Styrelsen likväl, i öfverensstämmelse med Riksdagens Revisorers uttryckta önskan, skall låta en i sådan form afgifven redogörelse hädanefter årsräkenskapen åtfölja, anser Styrelsen sig endast böra anmärka följande:

Enär vanligtvis, vid utanordnande af medel under förskottstitel, det förfaringsätt iakttagits, för undvikande af en enligt Styrelsens åsigt onödig mängd af förskottsanordningar, att en sådan anordning i de fall, der medel finnes förut för samma ändamål under förskottstitel utestående, utfärdats å det sammanlagda beloppet af den eller de förut gjorda utbetalningarna och det för tillfället ifrågavarande beloppet, till följd hvaraf den förut befintliga förskottsanordningen reglerades, kan, hvad beträffar den nu för 1871 upprättade redogörelsen, icke ensamt genom nedsummering af de i första kolumnerna af debet eller kredit förekommande summorna någon uppgift erhållas om det sammanlagda beloppet af de under någon viss tidrymd utanordnade eller reglerade summorna: hvilket åter blifver fallet om, utan afseende på den uppkommande större mängden af förskottsanordningar, hvarje ny under förskottstitel skeende utbetalning hädanefter får sin särskilda anordning utan sammanslagning med förut för samma ändamål under förskottstitel utestående belopp.

*) Denna redogörelse kommer att sedan nästa riksdag börjat till dess Stats-Utskottet från Riksgäldskontoret omedelbart öfverlemnas.

Genom mångfaldigt upprepande af samma förskottsanordningar, der sådana kvarstå någon större del af året, och således måste balanseras från den ena månaden till den andra, uppstår en betungande vidlyftighet; men då redovisningen af Styrelsens kassa är månadlig, och således månadligen förekommer en balanserad s. k. förskottssumma, för hvilken skall redogöras, är deraf en tvungen följd att de särskilda konti också måste månadligen afslutas, och således en balansering ske från månad till månad. Att åter blott för undvikande af denna vidlyftighet göra en sådan ändring i de gällande, enligt Styrelsens åsigt långt viktigare bestämmandena angående redovisningen af kassan, att den månadliga redovisningen blefve förändrad till årlig, anser Styrelsen för sin del ingalunda skäligt.

Stockholm den 5 December 1872.

CARL G. BEIJER.

Alfred Grandinsson.

Chefens i Styrelsen i allmänna väg- och vattenbyggnader och Chefens för Statistiska Centralbyrån

underdåniga utlåtande, angående Riksdagens Revisorers framställning om intagande af bemälda Styrelsens berättelser om rikets officiella statistik.

I Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 Oktober 1872 angående granskning af statsverkets styrelse och förvaltning under år 1870 är yttradt rörande

Styrelsen för Allmänna väg- och vattenbyggnader.

§ 3.

“Med hänseende till vigten och betydelsen af de arbeten, som utgöra föremål för Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens verksamhet, vore det, enligt Revisorernes åsigt, önskvärdt, om de utaf nämnde Styrelse afgifna berättelser kunde ingå i Sveriges officiella statistik under särskild littera samt med samma typografiska utstyrelse och i enahanda format, som öfriga berättelser, hvilka finnas deri inrymda.”

I anledning af denna Riksdagens Revisorers framställning har Eders Kongl. Maj:ts den 18 nästlidne Oktober förklarad sin nådiga vilja vara, att Chefen i Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader samt Chefen för Statistiska Centralbyrån skola afgifva

och till Eders Kongl. Maj:ts Civil-departement inlemnå underdånigt utlåtande så tidigt, att detsamma kan, inom stadgad tid, till Fullmäktige i Riksgäldskontoret öfverlemnas för att tillika med revisionsberättelsen till trycket befordras.

På grund häråf få vi, med återställande af remissakten, i underdånighet anföra och upplysa:

Enligt den för Styrelsen öfver allmänna väg- och vattenbyggnader den 6 Augusti 1841 i nåder utfärdade Instruktion skall Styrelsen till Eders Kongl. Maj:t aflemna fullständig årsberättelse om allt hvad under tillryggalagda året blifvit vid allmänna arbeten inom riket utfördt; och ett sammandrag af den underdåniga berättelsen måste sedermera genom Styrelsens försorg i officiella tidningen införas.

Förutom dessa berättelser har, i följd af underdånig begäran från Rikets Ständer, Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref af den 3 April 1857 anbefallt Styrelsen att till Riksdagen afgifva sådana treårsberättelser rörande dispositionen af de till allmänna arbeten anslagna medel, som förut, alltifrån 1840—1841 års riksdag, från trycket utgifvits i brochyrforn af enskild man. Dylika treårsberättelser hafva och sedermera sammandragits hos Styrelsen, men tryckningen bekostats och utdelningen till Riksdagens ledamöter ombesörjts utaf Riksgäldskontoret, som äfven bestämt den "typografiska utstyrelsen" samt "formatet", hvilket hittills antagits lika med s. k. fickformat, troligen i afsigt att hvarje riksdagsman måtte, för påkommande behof, kunna medföra berättelsen i fickan.

Uti sin framställning om önskvärdheten af att Styrelsens berättelser kunde ingå i Sveriges officiella statistik, hafva Riksdagens Revisorer ej yttrat *hvilken*dera utaf de här ofvan omförmälda berättelserna, som Revisorerne menat; men det torde vara antagligt, att de haft tankarne fästade på den berättelse eller redogörelse, hvilken Styrelsen är ålagd att lemna till Riksdagen.

Om nu — såsom rätt tyckes böra blifva och hvarföre vi anse oss kunna detsamma örorda — berättelserna rörande åtgärder m. m. vid de allmänna arbetena inom landet skola ingå i Sveriges officiella statistik, så lærer deraf följa, att till tryckning m. m. anslås särskilda medel, t. ex. under den titel, som omfattar resor, inspektioner, undersökningar och expenser för allmänna arbeten; och ändamålsenligast blefve då, att de berättelser, som årligen i underdånighet afgifvas till Eders Kongl. Maj:t, bestämdes att införas i den officiella statistiken.

I den händelse beslut fattas att Styrelsens årliga berättelser böra i officiella statistiken ingå, så hemställer undertecknad, chef i Styrelsen, att de treåriga berättelserna till Riksdagen måtte hädanefter få upphöra — och detta med så mycket större skäl, som, mig veterligen, intet annat embetsverk är ålagdt att, förutom årliga underdåniga berättelser till Eders Kongl. Maj:t, lemna särskilda redogörelser för sina åtgärder till Riksdagen.

Undertecknad, chef för Statistiska Centralbyrån, som anser det vara en brist i serien af rikets administrativa statistik, att ett ämne af så stor vikt som allmänna arbeten der saknas, tillåter sig i sammanhang härmed underdånigst upplysa, att Statistiska Beredningen i enlighet med densamma åliggande skyldighet, bland annat, ansett önskligt:

att för hvarje nytt ämne, som i nämnde serie får sin littera, den första berättelsen må föregås af en kort inledning, innehållande de hufvudsakliga gällande organisationsbestämmelserna för verksamheten inom förvaltningsområdet, en summarisk öfversigt öfver dittills samlade iakttagelser eller vunna resultat m. m. dylikt, som af den speciella sakkunskapen må pröfvas skäligt att meddela såsom nödig upplysning öfver innehållet af berättelseföljden;

att upplagans storlek bestämmes så, att den blifver tillräcklig, ej blott för den utdelning, som af vederbörande myndighet pröfvas behöflig, utan ock för aflemnande till Statistiska Centralbyrån af 100 exemplar för det internationella statistiska utbytet;

att, då den spridning af exemplaren, som vissa embetsverk låtit verkställa medelst berättelsernas aflemnande såsom bihang till Post- och Inrikes Tidningar, ingalunda motsvarar ändamålet att tillhandahålla berättelsen åt hvar och en som vederbör, och ej åt andra, vederbörande embetsverk måtte sjelf öfvertaga berättelsens utdelning efter en af detsamma bestämd plan, samt i öfrigt ombesörja tillgång i någon bokhandel af ett lämpligt antal exemplar till billigt pris för allmänhetens tjänst; samt

att någon kort anvisning på fransyska språket öfver rubrikerna i förekommande sifvertabeller måtte för utländingar lätta tabellernas begagnande.

Stockholm den 18 November 1872.

OTTO MODIG.

FR. TH. BERG.

Stuteri-öfverstyrelsens

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid Styrelsens räkenskaper för år 1870.

Genom Nådig remiss har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Stuteri-öfverstyrelsen att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af de anmärkningar rörande Stuteri-öfverstyrelsen och Stuterierna, som förekomma i Riksdagens Revisorers berättelse om verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870.

Till åtlydnad af denna nådiga befallning får Styrelsen, hvad angår den i flera föregående revisionsberättelser förekommande anmärkning mot bokföringssättet vid stuterierna, endast i underdånighet åberopa hvad i detta ämne förut blifvit af Styrelsen yttradt, eller att räkenskaperna äro förda efter därför fastställt formulär samt att, om någon ändring härutinnan anses vara af behovet påkallad, nytt formulär för bokföringen måste upprättas och vederbörande redogörare vid stuterierna meddelas.

Beträffande öfriga i Revisorernes berättelse förekommande anmärkningar, hvilka utslutande röra Ottenby stuteri, har Styrelsen infortrat och får härjemte i underdånighet öfverlemna vederbörande stuterichefs deröfver afgifna förklaring, hvarvid Styrelsen dock anser sig, i afseende å koladugården, böra tillägga:

att vid uppgörande af en kalkyl öfver nämnda ladugårds afkastning måste iakttagas, att, då stuteriets tjänstepersonal är berättigad till viss quantitet mjölk in natura, i staten utförd med 1072,180 kubf. söt och 620,500 kubf. sur mjölk, skilnaden mellan det i orten gångbara priset å mjölk och det lägre pris, hvartill ladugårdsarrendatorn förbundit sig att leverera denna vara, beräknas såsom en inkomst af ladugården, emedan, om mjölken åt stuteriets ifrågavarande personal skulle köpas efter gångbart pris, den härigenom uppkommande prisskilnad finge uppföras såsom en ökad kostnad i aflöningsstaten;

att af en från stuterichefen inkommen uppgift å kostnaden för den mjölk, hvartill stuteripersonalen är berättigad, visar sig, det samma kostnad utgör:

Rev. Ber. 1872 angående Statsverket.

enligt i orten gängse pris

för 5,100 kannor söt mjölk à 21 öre ena halfåret	1,071: —	
» 5,100 » » d:o à 17 » andra »	867: —	
» 2,999½ » sur d:o à 9 » ena »	269: 95½.	
» 2,999½ » » d:o à 6 » andra »	179: 97.	2,387: 92½.

enligt kontraktet med ladugårdsarrendatorn

för 10,200 kannor söt mjölk à 8 öre	816: —	
» 5,999 » sur d:o à 4 »	239: 96.	1,055: 96.
och att om till skilnaden emellan dessa begge kostnadssummor, eller		1,331: 96½.
lägges det kontanta arrendet för stuteriets, i medeltal till 50 st. beräknade kor, hvilket, efter 33 R:dr för hvarje ko, utgör	1,650: —	
så uppgår det verkliga arrendet af koladugården till	2,981: 96½.	
eller i det aldra närmaste till 60 R:dr för hvarje ko;		

att enligt Styrelsen meddelad upplysning i Kalmar-trakten, der likväl afsättningen af ladugårdsprodukter är mycket lättare än på Ölands södra udde, lika förmånliga arrendevilkor icke kunna betingas mot så låg utfodring som lemnas arrendatorn af ladugården vid Ottenby och som för hvarje ko utgår med endast 20 centner hö, 1 kubf. korn och 12 kubf. rotfrukter; samt

att öfriga i kontraktet med ko-arrendatorn intagna förbindelser rörande kosthållning för ogifta drängar, städning och skurning af vissa lokaler samt tvätt äro fullkomligt oberoende af ladugårdens utarrenderande, ehuru de blifvit i ett gemensamt kontrakt intagna.

Med anledning af hvad sålunda upplyst blifvit och då Styrelsen, till följd af Eders Kongl. Maj:ts nådiga skrifvelse den 1 nästlidne November, ännar, så fort ske kan, inkomma med underdånigt förslag till utarrendering af jordegendomen vid Ottenby, torde någon förändring i afseende å koladugården derstädes för närvarande icke böra vidtagas, enär, vid en blifvande utarrendering af nämnda egendom, förhållandena med ladugården jemväl lära komma att på annat sätt ordnas.

Stockholm den 4 December 1872.

F. SANDELS.

A. Becker.

Kongl. Kommers-kollegii

underdåniga utlåtande öfver några af Riksdagens Revisorer gjorda anmärkningar.

Med öfverlemnande af tvänne transsumt af Riksdagens innevarande år församlade Revisorers berättelse angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, har Eders Kongl. Maj:t befallt Sitt och

Rikets Kommers-kollegium att i anledning af de, enligt berörda transsumt, af Revisorerne gjorda anmärkningar till Civil-departementet inkomma med utlåtande; och får Kollegium denna befallning härmed fullgöra.

Det ena transsumtet innehåller, under rubriken: »Expens- och aflöningsräkningarne», uti § 1, bland annat, att oaktadt de genom Kongl. cirkuläret den 26 November 1858 gifna stadganden, beträffande prenumeration å tidningar, hade, vid granskning af expens-medelsräkningarne, det syntes Revisorerne, som vore vid flera embetsverk uti i fråga varande hänseende nödig sparsamhet med statens medel icke iakttagen. Så hade af Kommers-kollegii expensmedel utbetalts, bland annat, ett sammanräknadt belopp af 415 R:dr 8 öre för utländska tidningar och tidskrifter. Detta embetsverk hade visserligen genom nådigt bref den 28 November 1835 erhållit bemyndigande att för expensmedlen anskaffa sådana utländska tidningsblad eller journaler, hvilka innehölle ämnen, som för Kollegium vore af vigt att känna, men dit torde exempelvis »Edinburgh Review» och »Journal des Débats» svärigen kunna hänföras.

Till bemötande af denna anmärkning anser Kollegium sig böra åberopa det i § 1 af den för Kollegium den 23 April 1831 utfärdade instruktion förekommande stadgande att Kollegium åligger att »i afseende på de näringar, åt hvilka Kollegium tillhör att egna uppmärksamhet, tillse, om och hvilka hinder ligga i vägen för deras förkofran och utbildning, samt hvilka medel kunna vidtagas till hindrens underröjdande, och att i sådant afseende äfven inhemta kändedom om handels-, sjöfartens och öfriga näringars tillstånd och fortgång i andra länder och de anstalter, som till deras befrämjande derstädes kunna vara vidtagne eller vidtagas.» — Af detta stadgande har varit en gifven följd, att embetsverket alltid måst ega tillgång till sådana tidskrifter och tidningar, som kunde sätta det samma i stånd att fullgöra berörda åliggande, hvilket i synnerhet under de sednare årtiondena fått en vida större utsträckning, än det vid tiden för nämnda instruktions utfärdande hade; och för att vinna bekräftelse på en af omständigheterna framkallad, i viss mån redan häfdvunnen åtgärd, ingick Kollegium med den underdåniga framställning, som föranledde det af Revisorerne anförda Kongl. brefvet den 28 November 1835. Eders Kongl. Maj:t torde också hafva varit i tillfälle att bedöma om, vid de ofta förekommande utredningarne af ämnen af allmänna vigt inom det antydda vidsträckta området, Kollegium någonsin underlåtit att framhålla hvad som af dit hörande eller på de särskilda frågorna tillämpliga utländska förhållanden varit af vigt att känna för den Eders Kongl. Maj:t tillkommande slutliga pröfningen af sådana frågor. Hvad angår »The Edinburgh Review» af hvilken tidskrift Kollegium är i besittning af en oafbruten följd allt ifrån tidskriftens första uppkomst år 1802, och tidningen »Journal des Débats», läser väl icke kunna nekas att de innehålla synnerligen värdefulla uppsatser äfven i ämnen, som ligga inom kretsen af Kollegii embetsförvaltning, och, beträffande särskildt denna sednare tidning, torde böra upplysas, att Kollegium funnit angeläget vara att ega tillgång till densamma i ersättning för den i åberopade Kongl. bref omförmälda, men sedermera upphörda tidningen »Journal du Commerce.»

Det andra af ofvan berörda transsumt upptager under rubriken: »Om kostnaderna för åtskilliga allmänna verk och inrättningar» samt §§ 2, 3 och 4 följande anmärkningar.

Förutom den såsom kostnad för Kollegium angifna summa utginge såsom hyra för den af Kollegium begagnade lokal ett årligt belopp af 6,800 rdr, hvilket, jemlikt Riksdagens skrifvelse den 8 Maj 1867, vore å riksstatens nionde hufvudtitel under allmänna indragningsstatens anslag uppfördt; och, om icke, på sätt önskvärdt vore, utrymme för embetsverket numera skulle kunna beredas i någon kronan tillhörig egendom, syntes hyresbeloppet lämpligast böra under Kollegii anslag å sjetta hufvudtiteln uppföras, på det hela utgiften måtte vara på ett ställe synlig.

Med erinran, att Öfver-intendents-embetet har att utbetala det ifrågavarande hyresbeloppet, och under förutsättning, att för andra offentliga verk, hvilka hafva embetslokal sig upplåten i enskild person tillhörig egendom, anslaget på enahanda sätt ökas, finner Kollegium berörda anmärkning vara grundad, ehuru genom godkännande af densamma anslaget för Kollegium kommer att i sin helhet ökas med ett belopp, som icke har motsvarighet för andra embetsverk, hvilka äro i kronan tillhörig egendom inrymda.

Vidare hafva Revisorerna anmärkt, att ett belopp af 300 R:dr, hvilket uti den vid 1856—1858 årens riksdag upprättade stat för Kollegium uppfördes till arvode åt den, som efter Kollegii uppdrag vårdade de mineralogiska samlingarne, fortfarande kvarstode och årligen besparades på Kollegii stat, oaktadt dessa samlingar, jemlikt Kongl. brefvet den 26 Februari 1868, blifvit till Vetenskaps-akademien öfverflyttade, på grund hvaraf Revisorerna hemställt, att Kollegii anslag måtte med detta belopp minskas; — och har Kollegium vid denna hemställan icke något att erinra.

Slutligen hafva Revisorerna enligt § 4 anmärkt, att, vid nyss nämnda riksdag å Kollegii stat jemväl anvisats ett årligt anslag af 300 R:dr »till Bibliothek och tidskrifter i Bergsvetenskap»; och då ett dylikt bibliotek nu mera icke torde kunna anses vara för Kollegii embetsförvaltning erforderligt, syntes, med anslagets afförande från Kollegii stat, samlingen af böcker och tidskrifter lämpligare böra öfverlemnas till Teknologiska Institutet eller någon annan vetenskaplig inrättning, för hvars verksamhet det kunde ega värde.

Vidkommande denna framställning torde, med åberopande af hvad Kollegium här ofvan anfört rörande angelägenheten af att hafva tillgång till vissa tidningar och tidskrifter, hvilket äfven på nu förevarande fråga eger full tillämplighet, endast behöfva erinras, att, i motsats till hvad Revisorerna förmenat, Kollegii befattning med bergsärenden fordrar, icke allenast att den omförmälda samlingen, hvars skingrande genom afskiljande derur af verk från äldre tider äfven lär vara föga ändamålsenligt, hos Kollegium bibehålles, utan ock att densamma efter omständigheterna och tidens kraf nödtorftligen tillökas.

Stockholm den 19 November 1872.

L. MANDERSTRÖM.

J. SJÖBERG.

G. Hegardt.

Kongl. Statskontorets

underdåniga utlåtande, i anledning af hvad Riksdagens Revisorer yttrat beträffande redovisningen för anslagna medel till sandplanteringar i Hallands län.

Uti afgifven berättelse angående verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 hafva Riksdagens innevarande år församlade Revisorer, beträffande »Redovisningen för anslagna medel till sandplanteringar i Hallands län», jemte förmälan att i berörda räkenskap för revisionsåret in- och utbalanserades en kontant behållning af 395 R:dr 37 öre, på anförda skäl uttalat den åsigt, att det syntes mindre lämpligt att såsom en särskild fond för berörda ändamål fortfarande balansera nämnda obetydliga behållning.

Sedan Skogsstyrelsen med infordradt underdånigt yttrande i anledning häraf inkommit, har genom Nädig remiss Eders Kongl. Maj:t jemväl anbefallt Statskontoret att underdånigt utlåtande i ämnet afgifva, till följd hvaraf detta embetsverk, med återställande af de remitterade handlingarne, får i underdånighet meddela, att hela ifrågavarande kontanta behållning blifvit, enligt Landshöfdinge-embetets i Hallands län skrivelser af den 29 Mars och den 11 Maj 1871, uti särskilda poster remitterad till Kongl. Räktekammaren och att de levererade beloppen såsom Skogsplanteringskassans medel derstädes tagits till uppbörd, hvadan och då dessa medel följaktligen ingått bland sagda kassas öfriga tillgångar, desamma icke vidare komma att såsom särskild fond för ofvannämnda ändamål balanseras.

Stockholm den 5 December 1872.

O. F. AF SILLÉN.

BRUNO JOHANSSON.

AUG. HÄGGBLADH.

M. NORDLINDH.

Föredragande.

C. Kimberg. L. W. Riben.

Kongl. Kammarrättens

underdåniga utlåtande, angående en af Riksdagens Revisorer gjord erinran.

Uti den af Riksdagens Revisorer den 14 sistlidne Oktober afgifna underdåniga berättelse angående verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 hafva Revisorerne anført att — ehuru genom Eders Kongl. Maj:ts nädiga cirkulär den 26 November 1858 blifvit, bland annat, föreskrifvet, att embetsverk, för hvilka expensmedel vore anslagna utan fastställande af visst belopp, därför finge anskaffa så många exemplar af Post- och Inrikes Tidningar, som hvarje verk ansåge för sig och underlydande erforderlige dock ej utöfver det i vederbörlig ordning dem tillerkända antal exemplar af Svensk Författningssamling, äfvensom att, i fråga om andra tidningar, som för fullgörande af något verks åliggande kunde vara oundgängligen nödige, skulle gälla, hvad i sådant hänseende redan vore eller framdeles kunde varda af Eders Kongl. Maj:t medgifvet — det ville synas som om nödig sparsamhet med statens medel likväl icke blifvit iakttagen; i anseende hvartill och då af expensmedelsräkningen inhemtats, hurusom Kammarrättens President och Ledamöter erhållit hvar sitt exemplar af Post- och Inrikes-Tidningar samt af Stockholms Dagblad, utom det att för embetsverkets särskilda afdelningar prenumererats på fem exemplar af nämnda tvänne tidningar, Revisorerne ansett, att, fastän ifrågavarande utgift uppginge till jemförelsevis mindre betydligt belopp, uppmärksamhet å förhållandet likväl borde fästas.

Genom Nädig remiss den 18 nästlidne Oktober anbefalld att med yttrande häröfver till Eders Kongl. Maj:t inkomma, får, med afseende å Post- och Inrikes Tidningar, Kammarrätten underdånigst upplysa att, då detta tidningsblad, hvari enligt Kongl. kungörelsen den 19 December 1844 införas legala kungörelser och annonser, äfven i öfrigt för Kammarrätten är af vigt, emedan deri allt som oftast meddelas sådana Kongl. Maj:ts nädiga beslut i förvaltningens alla grenar, som böra tjena till ledning och efterrättelse vid åtskilliga härstädes förekommande ärendens behandling, Kammarrätten ansett nödigt att dess President och Ledamöter samt Kansliet och Advokatfiskals-kontoret, äfvensom de tre kontoren i Öfver-revisions-departementet, fortfarande, liksom långt före år 1858 egt rum,

tilldelades hvar sitt exemplar, eller tillsammans tolf, hvilket antal, utgörande fem mindre än som af Svensk Författningssamling är detta embetsverk tillerkändt, icke utan olägenhet lärer kunna för framtiden inskränkas.

Beträffande derefter tidningen Stockholms Dagblad, har Kammarrätten genom Kongl. brefvet den 1 Februari 1836, hvaraf bestyrkt afskrift härhos i underdånighet bifogas, erhållit nådigt tillstånd att af expensmedlen prenumerera på lika många exemplar af nämnda blad som af Post- och Inrikes Tidningar; och då hvad sålunda medgifvits skall, enligt meranämnde nådiga cirkulär den 26 November 1858, fortfarande lända till efter rättelse, torde för bibehållandet af denna tillåtelse här endast behöfva återopas de skäl, som för densamma legat till grund, helst dessa ännu lära få anses hafva sin fulla giltighet, efter som de förhållanden, hvarunder berörda tillåtelse erhållits, sedermera icke förändrats.

De remitterade handlingarne varda härhos i underdånighet återsände och Kammarrätten framhårdar med djupaste vördnad, trohet och nit.

Stockholm den 15 November 1872.

CARL G. MÖRNER.

C. E. ÅLANDER.
Referent.

C. O. V. BURÉN.

C. A. JUEL.

AXEL CARLSON PRINTZENSKÖLD. AXEL LILJENSTOLPE. B. N. EKSTRÖM.

J. Kjellén.

(Bilagd afskrift.)

Carl Johan med Guds Nåde Sveriges Noriges Göthes och Vendes Konung.

Wår ynnest och Nådiga benägenhet med Gud Allsmächtig Troman, Tillf. President, vice President, Commendeur af vår Nordstjerne Orden samt af Kongl. Danska Dannebrog's Orden, så ock Kammar Rätts Råder! Med anledning af det genom vårt Nådiga Circulaire Bref af den 28 Mars förlidet år meddeltda förordnande, att ingen annan Tidning än Stats Tidningen hädanefter må, för Statens medel, af Embetsverk och Myndigheter hållas med mindre vissa Dagblad kunde dessutom vara nödige för serskildte verk. i hvilken händelse desse egde att med underdånig anmälan derom till Oss inkomma, hafven J, enär Tidningen Stockholms Dagblad vore för Stockholms stad af en uteslutande officiell egenskap, i hvad som rör beskattningen och upbördens derstädes, äfvensom Concurser och ÅrsProclamata m. fl. tillfällen, i afseende hvarpå det åläge Eder att iakttaga och bevaka vår och Kronans rätt, uti skrifvelse af den 3 nästlidne December underdånigst anhållit, det Oss täcktes i Nåder tillåta Eder att prenumerera på ett lika antal exemplar af nämnde Dagblad, som hittills af StatsTidningen ansetts för Eder af nöden; Och länder Eder härå till svar samt underdånig efter rättelse det Wi för godt funnit att berörde underdåniga anhållan i Nåder bifalla: börandes den ifrågavarande prenumerationskostnaden af Edra Expense medel bestridas. Wi befalle Eder Gud Allsmächtig Nädelligen. Stockholms Slott den 1 Febr. 1836.

CARL JOHAN.

C. J. Skogman.

Vidimeras ex officio:

Fr. Möller.

Aktuarie i Kongl. Kammarrätten.

Kongl. Öfverintendents- embetets

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers erinran rörande en i Riksgälds-kontoret innestående behållning å anslaget till nationalmusei-byggnadens inredning.

Sedan Riksdagens Revisorer i deras den 14 sistlidne Oktober afgifna berättelse om verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 underdånigst erinrat, beträffande nationalmusei-byggnaden, att, då i Riksgäldskontoret inestode en behållning af 24,426 riksdaler 59 öre å det vid 1862—1863 årens riksdag beviljade anslag för nämnde byggnads inredning, men denna inredning, enligt hvad Revisorerna vid besök å stället inhemtat, numera blifvit fullbordad, återstoden af ifrågavarande anslag syntes Revisorerna ej vidare behöfva för ändamålet tillhandahållas; så har, efter erhållen nådig befallning att häröfver inkomma med underdånigt utlåtande, Öfverintendents-embetet inhemtat vederbörande föreståndares för de i musei-byggnaden inrymda samlingar yttranden, huruvida några sådana arbeten eller anskaffningar af inventarier ännu återstodo, hvilka kunde ifrågakomma att bekostas af berörda behållning, som för närvarande utgör:

dels förenämnda	24,426: 59.
dels i Öfverintendents-embetets kassa innestående	1,668: 15.

eller R:dr 26,094: 74;

och får, sedan ej mindre föreståndaren för statens Historiska Museum och Kongl. Myntkabinettet än äfven intendenten för Nationalmusei konstafdelning och föreståndaren för Lifruskammaren häröfver afgifvit utlåtanden, Öfverintendents-embetet i underdånighet åberopa nedanstående af dem anförda skäl för bibehållandet af den ännu disponibla behållningen å nämnda inredningsanslag för att, på sätt Eders Kongl. Maj:t, efter förslag af vederbörande, kan pröfva skäligt i nåder förordna, i mån af behof användas för samlingarnes ändamålsenliga utställning, anordnande och förkofran; varande omförmälda skäl, hvad angår *Historiska Museum* och *Myntkabinettet*: att derför erfordrades ytterligare åtskilliga skåp m. m. för inrymmande af mess-skrudar, antependier och andra kyrkliga fornsaker äfvensom för ett mera fullständigt ordnande än hittills kunnat ega rum af samlingarne från brons- och jernaldern, af romerska mynt o. s. v., samt beträffande *Konst-samlingarne* och *Lifruskammaren*: att nya kostnader snart vore att emotse till följd af den tillväxt flera bland dessa samlingar vunnit efter deras inflyttning i musei-byggnaden samt ytterligare komme att erhålla genom de omfattande och dyrbara samlingar, som tillfalla Museum enligt Hans Maj:t Konung Carl XV:s testamente; att derigenom isynnerhet tafvelgalleriet och lifrustkammaren komme att erfordra ökad utrymme med deraf föranledda förändrade arordningar och utgifter, hvilka för närvarande icke kunde beräknas; samt att, derest slutligen, såsom antagas kunde, den nu obetydliga samlingen af s. k. kleinkunst-föremål vunne tillväxt, äfven derför erfordrades en utställningsmateriel, till anskaffande af hvilken likasom af öfriga förenämnda inredningar medel sagnades, i följd af hvilket allt det vore högst önskligt att behållningen å inredningsanslaget för Nationalmuseum måtte få bibehållas, enär eljest i snart förekommande fall framställningar om extra anslag syntes af omständigheterna påkallade; och anhåller Öfverintendents-embetet

att äfven för sin del få i underdånighet erinra om behöfligheten af förevarande behållning såsom bidrag till kostnaden för tillämnade freskomålningar å väggarne i museibyggnadens trapphus.

Stockholm den 14 December 1872.

FR. DARDEL.

Aug. Ekmarck.

Kongl. Skogs-styrelsens

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers framställning rörande redovisningen af anslagna medel till sandplanteringar i Hallands län.

Till följd af erhållen nådig befallning, att till Eders Kongl. Maj:t inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad i Riksdagens sednast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande redovisning å anslagna medel till sandplanteringar i Hallands län, får Skogsstyrelsen underdånigst anföra, att, beträffande den uti berättelsen omnämnda särskilda fond för dessa sandplanteringar, Styrelsen derom saknar all närmare kännedom, enär densamma aldrig varit ställd till Styrelsens disposition och följaktligen ej heller varit af Styrelsen redovisad, samt att de för statens flygsandsplanteringar i Hallands län årligen förekommande förvaltningsutgifter från och med år 1870 utgått af det å sjunde hufvudtiteln uppförda reservationsanslag till skogsväsendet, och äfven framgent komma att upptagas uti de årliga generalförslag öfver utgifter från nämnda anslag, hvilka af Styrelsen skola upprättas och till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning ingifvas.

Stockholm den 14 November 1872.

A. E. ROS.

E. O. Wannqvist.

Intendentens vid National- museum

underdåniga utlåtande, i anledning af Rikets Ständers Revisorers framställning i fråga om konstsamlingarnes förevisning under påsk- och julveckorna.

Anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande öfver en af Riksdagens Revisorer, uti afgifven berättelse den 14 nästlidne Oktober angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, gjord framställning i fråga om den i gällande museistadga förekommande bestämmelse, att "Jul- och Påsk-

veckorna äro samlingarne för allmänheten icke tillgängliga“, får jag i underdånighet an- föra följande.

Bemälda Revisorer hafva anmärkt, att, då det vore af största vikt, att samlingarna i vidsträcktaste mån göras fruktbärande för den allmänna bildningen, nyssnämnda inskrän- ning i förevisningstiden syns Revisorerne mindre lämplig, helst en stor del af allmän- heten under ifrågavarande tvänne veckor mer än eljest torde vara i tillfälle att begagna sig af de bildningsmedel, Nationalmuseum erbjuder.

Med afseende härå bör jag till en början erinra, att Nationalmusei konstsamlingar och Lifruskammaren, som hållas tillgängliga sex dagar i veckan, nemligen å trenne dagar (Söndag, Tisdag och Fredag) kostnadsfritt och å trenne (Måndag, Onsdag och Torsdag), mot en afgift å 50 öre person, kunna räknas bland de i samma hänseende främst stående samlingarne i utlandet, under det att t. ex. de offentliga målning- och skulptur- samlingarne i Wien blott förevisas å två dagar i veckan och eljest blott med särskild tillåtelse, samt likaledes nationalgalleriet i London å fyra dagar och British Museum blott å tre, o. s. v. Att åter Nationalmuseum hålles stängdt under två veckor af året, nem- ligen under Påsk- och Julveckorna, är ett förhållande alldeles likartadt med det som eger rum vid åtskilliga främmande muséer och varit påkalladt af enahanda skäl. Man har nemligen ansett dessa veckor erforderliga för verkställande af större omflyttnings- och anordningsarbeten samt de mera omfattande rengöringsbestyren. I Nationalmuseum afta- gas då alla gångmattor, hvarjemte trapporna och de stora vestibulerna skuras; i tafle- våningen inflyttas stegar och betjeningen verkställer afdamning af alla taffleramar och konstföremålen. Så vidt sådant kunnat ske och medhinnas, hafva ock golfreparationerna och boningarne vanligen blifvit anordnade och verkställda under Påskveckan.

Hvad åter beträffar att allmänheten under Jul- och Påskveckorna mer än eljest torde vara i tillfälle att besöka konstsamlingarne, så kan jag icke bekräfta detta antagande. Störst har de besökandes antal städse varit under sommar- och höstmånaderna, minst i December månad eller under den mörkaste årstiden. Det har till och med någon gång inträffat, att under vintern å afgiftsdagar ingen besökande infunnit sig. Under de fyra sistförflutna åren har de besökandes antal åriigen i medeltal varit mer än 80,000 perso- ner; under förra året följande:

	å betalningsdagarne. å fridagarne.	
Januari	80.	3,678.
Februari	40.	3,169.
Mars	155.	7,607.
April	118.	6,345.
Maj	233.	7,086.
Juni	593.	9,931.
Juli	845.	11,437.
Augusti	751.	9,015.
September	512.	8,579.
Oktober	281.	8,051.
November	168.	5,053.
December	121.	1,709.
tillsammans	3,897.	81,660.
	85,557.	

Häraf finnes, att besöken å afgiftsdagarne äro få i jemförelse med dem å fridagarne. Men i afseende å dessa sistnämnda eger det förhållande rum, att besöken å Söndagarne äro företrädesvis och ovanligt talrika, i medeltal måhända 1,400 å 1,500. Antalet besökande å Söndag har en gång under innevarande år uppgått till öfver 3,000 personer.

Det redan anförda torde i någon mån ådagalägga, att den omständigheten, att samlingarne under Jul- och Påskveckorna hållas stängda, icke, hvad *hvardagarne* angår, kan anses medföra någon nämnvärd inskränkning. Men äfven om denna bestämmelse förändrades, så torde Revisorernes framställning dermed icke hafva ledt till åsyftadt mål, såvidt icke tillika i nåder förklarades, att samlingarne skola förevisas under Påsk- och Julhelgen, alldenstund, enligt nuvarande bestämmelser, samlingarne hållas stängda å alla de stora högtids- och annandagarna. Jag bör derföre i underdånighet yttra mig särskildt angående förevisnings utsträckning äfven till dessa.

Eders Kongl. Maj:t har i museistadgans § 16 i nåder föreskrifvit, att "konstsamlingarne skola för allmänheten hållas tillgängliga kostnadsfritt å bestämda timmar 3 dagar i veckan samt i öfrigt förevisas mot en mindre afgift." — —. Häruti stadgas således icke uttryckligen, att förevisning skall ega rum å Söndag. Jag har dock, efter samråd med museiämnden, ansett mig böra till allmänhetens tjänst fastställa sådan förevisning, men icke vågat utsträcka den till högtids- och annandagar och detta af flera skäl. Ty inträffade högtids- eller annandag å sådan hvardag, å hvilken afgift vore bestämd: skulle den besökande då erlægga afgift eller icke? I förra fallet blefve denna uppbörd utan tvifvel svår, då hundratals personer på en gång tillströmmade. I bägge fallen måste betjeningen, som å alla betalningsdagarne tjenstgör blott till halva antalet, förstärkas. Å högtidsdagarne, om fri förevisning egde rum, torde ock besöken ofta blifva så talrika, att de i sådant hänseende märkbara olägenheterna blefve ännu märkbarare. Redan å de vanliga Söndagarne, då de besökandes antal uppgått till 2 å 3,000 personer, har det någon gång varit svårt att bana sig väg fram i vissa afdelningar. Ordningen har det oakadt alltid varit god, aldrig störd; men visserligen icke kan jag säga, att betjeningen varit tillräckligt talrik för att kunna fullt nöjaktigt öfvervaka konstföremålen. Vore besöken å Söndagarne ständigt så talrika, som t. ex. under nästlidne vår, då några mer omtalade taflor först utställdes, så skulle jag anse mig pligtig att göra underdånig framställning om någon begränsning i söndagsförevisningarne. Vid vissa främmande museer ega sådana aldrig rum. Å Tisdagar och Fredagar, då inträdet är fritt, är tilloppet visserligen icke obetydligt; men det fördelas och förminskas då i väsentlig mån, derigenom att det under Vitterhets-, Historie- och Antiquitetsakademiens inseeude ställda statens Historiska Museum, som är inrymdt i Nationalmusei bottenvåning, då samtidigt hålles öppet, hvilket icke är fallet å Söndagarne, hvarföre de besökande å dessa hänvisas blott till Konstafdelningen och Lifruskammaren.

Det kan naturligtvis icke uteblifva, att vid mycket stor trafik en myckenhet dam införes i lokalerna. Detta måste flitigt och oafåtligt undanrödjas: det lemnar i alla händelser om än mer eller mindre långsamt, sina spår på konstföremålen. Vid det mycket besökta Dresdengalleriet har man, dels till skydd derför, dels till förekommande af beröring, dels ock af andra skäl, allt mer börjat anbringa glas för de mindre, de finare eller dyrbaraste oljefärgstaplorna.

Då konstsamlingarne äro ett viktigt bildningsmedel och tillträdet till desamma bör på lämpligaste sätt afpassas men å andra sidan jemväl nödigt afseende bör fästas å konstföremålens ändamålsenliga skötsel och bevarande, har jag, med anledning af Revisorernes framställning, ansett mig böra i underdånighet andraga ofvauberörda förhållanden;

öfverlemnande till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, huruvida vid nuvarande bestämmelser i afseende på förevisningen må förblifva eller någon förändring kan finnas påkallad. Remisshandlingen varder härhos i underdånighet återställd.

Stockholm den 21 November 1872.

JOHAN BOKLUND.

Emil Hallgren.

Kanslers-embetets vid Upsala Kongl. Universitet

underdåniga memorial, i anledning af Riksdagens Revisorers år 1872 afgifna berättelse.

Jemte det jag har nåden härhos insända Lärarekollegii vid Karolinska Mediko-kirurgiska Institutets den 14 dennes afgifna, till mig adresserade förklaring öfver Riksdagens Revisorers anmärkningar vid Institutets räkenskaper för året 1870, får jag för min del i underdånighet anmäla, att jag icke har något särskildt dervid att upplysa eller tillägga.

Stockholm den 28 November 1872.

HENNING HAMILTON.

J. J. Nordström.

Lärare-kollegii vid Karolinska Mediko-kirurgiska Institutet till Kanslers-embetet afgifna förklaring i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid Institutets redogörelse för år 1870.

Till Kanslern för Upsala Universitet och för Karolinska Mediko-kirurgiska Institutet, Högvälborne Herr Grefve H. Hamilton.

Då Herr Grefven, nådigst anbefalld att efter vederbörandes hörande yttra sig öfver en vid Karolinska Mediko-kirurgiska Institutets räkenskaper för år 1870 af Riksdagens Revisorer gjord anmärkning, genom remiss den 12 i denna månad infordrat Institutets Lärare-kollegii utlåtande i saken, får Lärare-kollegium till åttlydnad häraf det begärda utlåtandet nu afgifva.

Som af det med remissen följande utdraget utur Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 Oktober detta år synes, hafva Revisorerne anmärkt, att uti redogörelsen för Karolinska Institutets anslag för år 1870 utgifter till ej obetydliga belopp blifvit afförda, hvilka enligt hvad verifikationerna gifva vid handen, bort tillhöra föregående årens räkenskaper

enär bland dessa verifikationer förekomma räkningar, utfärdade icke allenast under näst föregående år, utan äfven under åren 1868 och 1867.

Orsaken till det anmärkta förhållandet ligger, som lätt torde inses, deruti, att Institutets behof samt utgifterna för deras fyllande ej hvarje år ställa sig lika och jemnt motsvara det årliga anslag, hvaraf Institutet är i åtnjutande. Vid läroverkets särskilda afdelningar — den kemiska, den anatomiska, den patologiskt anatomiska o. s. v. — kan nemligen det ena året fordras vida mer undervisnings- och undersökningsmateriel, än det andra; understundom måste vissa artiklar, t. ex. glasvaror m. fl., för att erhållas för billigaste pris, på en gång inköpas i parti för flera års behof; och det ena året kunna betydliga utgifter för anskaffande af nya, tidsenliga och ofta dyrbara instrumenter, eller för reparation af lokalernas inredning m. m. blifva af nöden, hvilka utgifter ett annat år ej komma i fråga. Sådana emellanåt tillstötande större utgifter, till hvilkas betäckande det för året disponibla, knappt tillräckta anslaget ej lemnat tillgång, hafva föreståndarne för Institutets särskilda afdelningar ofta sett sig nödsakade att af egna medel och på egen risk bestrida, till dess möjligen genom besparingar på kommande års anslag ersättning därför kunnat erhållas; och i sådant fall hafva naturligtvis verifikationerna för dessa utgifter kommit att blifva ett eller annat år äldre än de räkenskaper, hvilka de medföljt.

Att uti 1870 års räkenskaper sådana äldre verifikationer isynnerhet förekomma vid redovisningen för utgifterna vid Institutets kemiska laboratorium, förklaras, i öfverensstämmelse med hvad nu blifvit anfördt, derigenom, att under de närmast föregående åren laboratorium kräft särdeles dryga omkostnader, enär den nya laboratorilokalen då förseddes med en ny fullständig inredning, till hvars anskaffande hvarken dessa års ordinarie anslag, eller det extra anslag af 1,800 R:dr, som för ändamålet erhöles, voro tillräckliga. Föreståndaren för laboratorium anskaffade då på egen räkning den nödvändiga materiel, som ännu fattades, och hvilken sedan af laboratorium fått begagnas och efter hand inlösas i den mån besparingar på de följande årens anslag kunnat göras.

Remisshandlingarne bifogas.

Stockholm den 14 November 1872.

STEN STENBERG.

CARL SANTESSON.

GUST. VON DÜBEN.

H. A. ABELIN.

P. H. MALMSTEN.

A. ANDERSON.

CARL BLIX.

Axel Wimmerstedt.

Domkapitlets i Strengnäs

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning angående förvaltningen af en för emeritikkassans räkning inköpt egendom.

Anbefaldt att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers nti revisionsberättelsen för år 1870 gjorda framställning, att för nämnda år utgifterna vid

den för stiftets emeritikassas räkning inköpta egendomen Säby i Jerfälla församling öfverstigit inkomsterna, får Domkapitlet, som i anledning af revisionsberättelsen för år 1869 utaf Riksdagens förlidet år samlade Revisorer, hvilka redan då tagit kännedom jemväl om 1870 års räkenskaper och på grund af dervid funna förhållanden gjort framställning om egendomens försäljning med möjligaste första, under den 15 November 1871 afgifvit underdånigt utlåtande, med åberopande af samma, i bestyrkt afskrift härjemte bifogade, underdåniga utlåtande, hvaruti Domkapitlet lemnat närmare redogörelse för så väl 1869 som 1870, nu endast i underdånighet tillägga, att äfven under innevarande år egendomen varit genom annons i hufvudstadens större tidningar utbjuden till salu, utan att antagligt anbud a densamma erhållits.

Strengnäs Domkapitel den 20 November 1872.

TH. STRÖMBERG.

JOH. GEZELIUS.

L. BROMAN.

C. F. LINDMAN.

H. AMINSON.

A. L. NORDVALL.

E. G. Lundblad.

(Afskrift.)

Stormäktigste, Allernädigste Konung!

Genom nådig remiss af den 21 sistlidne Oktober har af Eders Kongl. Maj: Domkapitlet blifvit anbefaldt att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorerers uti bifogadt transsumt af revisionsberättelsen för år 1869 gjorda framställning, att årets inkomst af den för Strengnäs stifts läroverks emeriti-kassas räkning inköpta egendomen Säby i Jerfälla socken endast utgjort 4,315 R:dr, eller ej fullt 2 procent af egendomens till 221,518 R:dr 13 öre beräknade värde, och att enligt 1870 års räkenskaper, af hvilka Revisorerne äfven tagit kännedom, afkastningen för detta år uppgått till blott 1,100 R:dr, samt att under sådant förhållande konsistorium borde så fort som möjligt afhända sig nämnda egendom, hvilkens förvaltning för hvarje år medförde betydlig förlust.

Till åtlydnad häraf får Domkapitlet underdånigst anföra, att ofvannämnda belopp 4,315 samt 1,100 R:dr, som till domkapitlet kontant influtit, icke må anses såsom den enda afkomst, egendomen under de angifna två åren lemnat. Går man nemligen till gårdsräkenskaperna, så utvisa dessa, att vid 1869 års slut funnos inventarier vid egendomen till 5,157 R:dr 31 öre högre värde än vid dess början. Under årets lopp utlemnades visserligen af Domkapitlet 2,000 R:dr till egendomens förvaltare för inköp af kreatur, men om äfven ofvanstående 5,157 R:dr 31 öre minskas med dessa 2,000 R:dr, återstå i allt fall 3,157 R:dr 31 öre såsom en ökad tillgång, hvilken under samma år af egendomen erhållits utom de 4,315 R:dr, som till Domkapitlet ingått. Hvad vidare beträffar året 1870, får Domkapitlet i lika underdånighet upplysa, att, utom ofvan ofvannämnda till Domkapitlet levererade 1,100 R:dr, egendomens förvaltare af der influtna medel inbetalt årsafgifterna å lånen hos Mälareprovinsernas hypoteksförening med 5,016 R:dr 75 öre samt ett halft års ränta å 19,000 R:drs lån hos Försäkringsaktiebolaget Skandia med 570 R:dr, hvarjemte detta års utgående inventariekonto uti gårdsräkenskaperna äfven utvisar befintliga inventarier till ett belopp af 2,186 R:dr 14 öre mer än ingående inventariekontot, och om ifrån summan af dessa kontanta belopp, som från egendomen utgått, och det ökade inventarievärdet, tillhopa 8,872 R:dr 89 öre, afföras 2,300 R:dr, som Domkapitlet aflemnat till förvaltaren för bestridande utaf en del af nyssnämnda ränteliqviden m. m., har under

år 1870 egendomen lemnat en afkastning af 6,572 R:dr 89 öre. Lägges härtill, att reparationskostnaderna vid egendomen år 1869 uppgingo till 890 R:dr 94 öre och 1870 till 857 R:dr 5 öre, samt kostnaderna för dikning år 1869 till 654 R:dr 90 öre och 1870 till 857 R:dr 67 öre, så torde, af hvad nu blifvit i underdånighet anfördt, framgå att, jemte det egendomen genom dessa påkostnader, visserligen till en del erforderliga för dess underhåll, bör anses hafva vunnit någon mot återstående delen deraf svarande förbättring, så till byggnader som egor, afkastningen af densamma i sjelfva verket utgjort högre procent på egendomsvärdet, än de till Domkapitlet levererade, i dess räkenskaper synliga beloppen utvisa; dock icke så hög, såsom erkännas måste, att icke emeritikkassan under båda åren drabbats af förluster. Af sådan orsak har Domkapitlet ock under innevarande år genom egendomens annonsering till salu, liksom förut genom underhandlingar, vidtagit åtgärder att få densamma afyttrad, ehuru utan önskad framgång, enär antagliga anbud icke erhållits. Domkapitlet vill dock låta sig angeläget vara att än ytterligare göra försök att, om möjligt, få ifrågavarande egendom försåld.

Strengnäs Domkapitel den 15 November 1871.

TH. ANNERSTEDT.

TH. STRÖMBERG.

JOH. GEZELIUS.

LARS BROMAN.

L. F. KUMLIN.

C. F. LINDMAN.

H. AMINSON.

E. G. Lundblad.

Likheten med originalet intygar ex officio:

E. G. Lundblad.

Cons. Not.

**Kuratorernes öfver Kongl.
och Hvitfeldtska Stipendii-
inrättningen**

underdåniga utlåtande, i anledning af hvad Riksdagens Revisorer yttrat vid granskningen af Inrättningens redogörelse för år 1870.

Uti nådig remiss den 18 sistlidne Oktober, hvilken den 13 dennes Kuratorerne öfver Kongl. och Hvitfeldtska Stipendii-inrättningen fått emottaga, har det blifvit Kuratorerne anbefaldt att i anledning af de utaf Riksdagens Revisorer, på sätt bilagdt transsumt af revisionsberättelsen för år 1870 utvisade, beträffande Stipendii-fondens gjorda framställningar, till Eders Kongl. Majt inkomma med underdånigt utlåtande så tidigt, att det samma måtte kunna inom den tid, som bestämmes i 7 § 3 mom. af instruktionen för Riksdagens Revisorer, enligt den lydelse nämnda moment erhållit genom kungörelsen den 25 Maj 1869, till Fullmäktige i Riksgäldskontoret öfverlemnas, för att tillika med revisionsberättelsen till trycket befordras; innehållande Revisorerernes anmärkningar uti 1 §, att då redogörelsen för Stipendii-fondens förvaltning år 1870 omfattade det årets inkomster, men största delen af deruti upptagna utgiftsposter voro under år 1871 utbetalda och qvitterade, rättelse

härutinnan borde vidtagas, så att samma års inkomster och utgifter uti redogörelsen inginge; och i 2 § att, enligt hvad Revisorerna inhemtat, omkring $\frac{3}{4}$ af de stipendiemedel, som af Hvitfeldtska donationsfonden årligen utdelades, borde tillgodokomma studerande födde i Bohus län; men att det icke kunnat af räkenskapen utrönas, huruvida denna bestämmelse blifvit under revisionsåret iakttagen; och få Kuratorerna i underdånighet härmed den nådigt infordrade förklaringen afgifva.

Hvad först angår den yrkade rättelsen uti räkenskapen, så att deruti ingingo inkomster och utgifter för samma år; så hafva Stipendii-inrättningens intrader sedan Inrättningens stiftelse bestått i afgälden från de af Margaretha Hvitfeldt donerade 2:ne sätesgårdar och räntorna af de derunder lydande hemman och lägenheter. Arrendemedlen likasom hemmansräntorna hafva dock icke infutit under det kalenderår, för hvilket de hufvudsakligen varit beräknade, utan först under det följande. Enahanda är förhållandet med de sedan 1815 af hemman och lägenheter utgående afgifter för befrielse från arbete och skjutsfärd. Likasom Inrättningens verksamhet för det afsedda ändamålet icke kunnat börja, förrän första årets inkomster blifvit under det nästpåföljande tillgängliga för användning, så har ock äfven derefter det föregående årets inkomster beredt medel för utgifterna under det efterföljande; och då redovisningen för inkomsterna icke kunnat anses fullständig, utan att vara åtföljd af redogörelse för deras användning, så har deraf blifvit en nödvändig följd att den årliga räkenskapen, så väl från början som sedermera allt framgent, omfattat inkomsterna för ett år och utgifterna för det nästföljande. Sålunda har ock redogörelsen måst uppgöras, efter det i sednare tider Inrättningen genom besparade medel samlat ett kapital, hvaraf räntan under det löpande året till någon, ehuru mindre del användts för samma års utgifter. Den enda förändring, som häri skulle kunna tillvägabringas, synes vara den, att låta utgifterna och icke såsom nu inkomsterna bestämma det årtal, hvaraf räkenskapen skall bära namnet; men derigenom skulle uppstå förvillelse, då arrendemedlen, hemmansräntorna och arbetsbefrielseavgifterna kommo att beräknas efter markegången för ett föregående år; hvarförutan det skulle inträffa, att i räkenskapernas årsföljd skulle saknas räkenskap för ett år. Att något för redovisningens förtydligande vunnes genom en sådan förändring, kunna Kuratorerna icke inse.

Vidkommande derefter anmärkningen rörande stipendiernas fördelning, så hafva för det ifrågavarande året tjanat till efterrättelse föreskrifterna i Kongl. brefven den 5 Januari 1780 och den 12 April 1815, enligt hvilka 2,550 R:dr bort utgå såsom stipendier till 30 bohuslänningar samt 1,050 till 24 andre stipendiater. Beträffande fördelningen af öfriga tillgängliga medlen har sagnats annat stadgande, än det af den 8 Juni 1804, hvarigenom det blifvit i nåder tillåtet, att sådana öfverskottsmedel finge användas till understöd åt de vid gymnasium härstädes studerande, utan särskildt afseende derpå om de voro bohuslänningar eller icke. Af dessa anledningar hafva vid räkenskapen blifvit bilagde särskilda redovisningar för förstberörda 2:ne belopp, utgörande tillhoppa 3,600 R:dr; hvaremot öfriga utdelade medel upptagits i en enda redogörelse, utan att deri bohuslänningar blifvit särskildt utmärkte.

Då det berott endast af bohuslänningarnes förmögenhetsomständigheter samt framsteg i studier, huruvida dem tillkommit andel i ofvanberörde öfverskottsmedel, hvilka efter enahanda grunder fördelats emellan dem och det mångdubbelt större antalet af icke bohuslänningar, så kan, i afseende på den ifrågavarande stipendieutdelningen, icke efter annan grund ske någon beräkning af viss andel i nämnde medel såsom ovilkorligen tillkommande bohuslänningar. I detta förhållande har dock nu mera inträdt en förändring, enär uppå Kuratorernes underdåniga framställning Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 14 sistlidne Juni föreskrifvit, att af de medel, som till stipendier årligen kunna användas, 30 bohus-

ländiugar, fördelade i 3 klasser, skola åtnjuta stipendier till sammanräknadt belopp af 9,000 R:dr och andre stipendiater erhålla tillhopa 4,000 R:dr R:mt.

Göteborg den 15 November 1872.

C. A. EHRENSVÄRD.

GUST. D. BJÖRCK.

A. W. BJÖRCK.

Joh. Brusevitz.

Direktionens öfver Drottninghuset

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers framställning angående nämnda Inrättning.

Jemte öfverlemnande af transsumt af Riksdagens Revisorers berättelse angående granskning utaf Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd och förvaltning under år 1870, har Eders Kongl. Maj:t, genom nådig remiss af den 18 sistlidne Oktober, anbefallt Direktionen öfver Drottninghuset att inkomma med underdånigt utlåtande, i anledning af Revisorernes i berättelsen gjorda framställning angående nämnda Inrättning; och får Direktionen berörda utlåtande härmedelst i underdånighet afgifva.

Revisorerne hafva till en början erinrat, att, ehuru tvättstuga och rymliga vindar vid Drottninghuset funnos att tillgå, dessa likväl icke voro upplätta till begagnande för underhållstagarne, som i sådant fall sjelfva skulle kunna billigare verkställa tvätten än då de nu måste utom inrättningen bekosta densamma. I anledning häraf får Direktionen, med anmälan derom att någon klagan eller framställning i nämnda afseende från underhållstagarnes sida hos Direktionen icke egt rum, meddela, att, på sätt Kamereraren vid Inrättningen jemväl upplyst, tvättstugan varit och fortfarande är för underhållstagarne, efter skeende anhållan, tillgänglig, hvaremot och då af de två vindarna på stora byggnaden den ena är belägen innanför salen till den åt kamereraren anvisade bostad och i sammanhang dermed åt honom uppläten, samt i den andra vinden förvaras kvarlåtenskapen efter affidne underhållstagare, och vinden i den mindre byggnaden är afsedd för der boende en hnsdräng och en marketenterska jemte hyresgästen i ett förhyrdt rum, någon vind icke för närvarande kan åt underhållstagarne upplätas.

Vidare hafva Revisorerne anmärkt, att gårdsrummet vid Drottninghuset vore ganska inskränkt, enär den obebygda tomtdelen hufvudsakligen upptages af en trädgård, samt dertföre ansett att genom staketets borttagande fri och obehindrad tillgång borde för underhållstagarne till trädgården beredas. Med erinran derom att gårdsutrymmet ingalunda komme att medelst staketets borttagande ökas, derest, såsom Revisorerne synas hafva afsett, trädgården blefve bibehållen, anser sig Direktionen böra i underdånighet upplysa att, ehuru det till trädgård begagnade område under långliga tider varit inhägnadt, på enahanda sätt som nu, har dock detta område egentligen genom den nuvarande kamererarens enskilda försorg blifvit förmedelst dertförande af jord samt träs- och buskars planterande bragt i det skick hvari trädgården nu finnes; och då Kamereraren, i ämnet hörd, förklarar det trädgården alltjemt varit för drottninghushjonen tillgänglig och att han ej heller för framtiden ämnade förneka dem tillträdet till densamma, utan endast yrkade att något ofog eller

ohägn derstädes ej måtte få af dem föröfvas, hemställer Direktionen underdänigst att Revisorernes anmärkning i detta afseende ej må till någon åtgärd föränleda.

Stockholm den 15 November 1872.

C. LEYONHUFVUD.

FRITH. GRAFSTRÖM.

J. G. LUNDBERG.

Direktionens i Sällskapet för folkundervisningens befräm- jande

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers framställning rörande indragning af det till Sällskapet anvisade statsanslag.

I anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid det anslag, som är tillagdt Sällskapet för folkundervisningens befrämjande, har Eders Kongl. Maj:t täckts infordra Direktionens utlåtande, och får Direktionen till följd deraf å Sällskapets vägnar anföra följande.

Det första samfund, som i vårt land gjort till sitt mål att befordra folkets bildning, är Sällskapet för voxelundervisningens befrämjande. Med tillämpning af de åsikter, som då voro inom de flesta länder rådande, i afseende på den tjenligaste undervisningsmetoden, har detta Sällskap, långt innan folkskolors upprättande blifvit genom lag påbudet, verkat för en mängd skolors uppkomst och utveckling samt deras förseende med en ändamålsenlig undervisningsmateriel. För att kunna ännu kraftigare befrämja det stora ändamålet inrättade Sällskapet en normalskola och förenade med densamma en bildningsanstalt för lärare. Till stöd och uppmuntran för Sällskapet lemnade staten sedan 1830 ett bidrag af 3,000 riksdaler riksmünt.

Sålunda fortgick Sällskapets verksamhet, till dess att, i sammanhang med de åtgärder, som vidtoges för reorganisation af statens seminarier, den ursprungligen till kronobränneri å Södermalm afsedda byggnad, som hade varit upplåten till begagnande för Sällskapets läroanstalter, år 1865 af staten återtog, och seminariet i följd deraf måste upphöra. Till ersättning för de betydliga kostnader Sällskapet af egna medel nedlagt på nämnda byggnad för dess förbättring och inredning, beviljades på Eders Kongl. Maj:ts nådiga proposition vid näst påföljande riksdag ett anslag, hvilket likväl bestämdes att utgå, icke med ett för en gång utbetaldt kapitalbelopp, utan med en årlig anslagssumma af 1,500 riksdaler riksmünt.

Den förändring, som i följd häraf måste vidtagas i Sällskapets verksamhet, kunde icke genomföras utan att dertill åtgick någon tid. Sällskapet, som beslöt att nu antaga namn af Sällskapet för folkundervisningens befrämjande, måste i enlighet dermed förändra sina stadgar. Dessa nya stadgar skulle utarbetas, granskas och underställas Eders Kongl. Maj:ts pröfning. En större läroanstalt, sådan som Sällskapets numera i en hyrd lokal inrymda skola, kunde icke heller med billigt afseende på de i densamma undervisade barnens behof på en gång upplösas, utan måste denna upplösning småningom förberedas. Slutligen måste för den nya läroanstalt, Sällskapet ville i sin förra skolas ställe upprätta, plan utarbetas och granskas, lokal anskaffas, vidare, sedan den i många år vid

normalskolan anställde förste läraren i följd af vunnen befordran afgått, nya lärare tillsättas, och läroanstalten förses med ny uppsättning af skolmateriel.

Allt detta är numera verkställt. Planen för Sällskapets nya normalskola är godkänd med oförändradt fasthållande af Sällskapets afsigt att genom den erfarenhet, som i denna läroinrättning vinnes, kunna gagna äfven i vidsträcktare kretsar. Skolan innefattar två afdelningar. Den ena af dessa, motsvarande den egentliga folkskolan, är afsedd dels i allmänhet för pröfning af de olika undervisningsmetoderna i folkskolans olika läroämnen, dels särskildt för utrönande af lämpligaste sättet att, då endast en lärare finnes för handledning af ett större antal barn, som befinna sig på olika grader af kunskap, samtidigt undervisa flere klasser — ett förhållande, hvars ändamålsenliga ordnande isynnerhet för skolorna på landet, och sedan lärarens omedelbara undervisning träd i stället för vaxelundervisningen, är af stor vikt. Den andra afdelningen af skolan, lämpad efter de förhållanden, som förefinnas i städerna, har till uppgift att, närmast för den stora mängd af barn, som, nödgade af behöfvat, vid tolf till tretton års ålder lemnat folkskolan för att ingå i yrkena, söka åstadkomma en fortsättningsskola, som de kunna begagna för att jemte arbetet vinna i förståndsutbildning och förädling. Undervisningen afser här närmast det praktiska behöfvat; läroämnena äro hufvudsakligen Teckning, Svenska språket, Matematik, Fysik och Mekanik.

Jemte ordnandet af denna läroanstalt, vid hvilken undervisningen skall taga sin början i nästa månad, har Sällskapet vidtagit åtgärder för utgifvandet och spridandet af ny undervisningsmateriel, lämpad efter folkskolornas behof.

För att kunna upprätta den nya normalskolan har det för Sällskapet varit nödvändigt att taga i beräkning det statsanslag, som i mer än fyratio år såsom bidrag för Sällskapets verksamhet med oförändradt belopp utgått.

Att genom indragning af detta anslag å 3,000 riksdaler Riksdagen skulle vilja för-
anleda upplösningen af en nyss upprättad läroanstalt, hvilken syntes kunna verka till folkundervisningens gagn, har Sällskapet icke trott sig böra antaga. Ännu mindre har det kunnat föreställa sig, att den godtgörelse för bestridda omkostnader, som i stället för en kapitalersättning med stadgad belopp af 1,500 riksdaler årligen utgått, skulle upphöra, och den beslutade ersättningen sålunda försvinna. Direktionen vågar uttrycka den förhoppning, att Riksdagen, som i så många riktningar med storartad frikostighet befrämjat allt, som kan lända till folkbildningens utveckling, icke skall undandraga detta under loppet af en så lång tid efter måttet af sina krafter för samma maktpåliggande ändamål verksamma sällskap det ringa understöd, som för denna verksamhet hittills utgått.

Stockholm den 12 December 1872.

F. F. CARLSON.

D. G. LINDHAGEN.

CARL HENR. PFEFFER.

JOH. SÖDERLIND.

C. P. DAHLGREN.

R. M. BOWALLIUS.

Ernst G. F. Olbers.

Bibelkommissionens

underdåniga utlåtande, i anledning af hvad Riksdagens Revisorer yttrat vid granskning af Kommissionens medelsredogörelse för år 1870.

Med afseende på den transsumt af Riksdagens Revisorerers berättelse af den 14 Oktober 1872, hvilken berörer Bibelkommissionens tillgångar och öfver hvilken Eders Kongl. Maj:t infordrat Kommissionens underdåniga utlåtande, få undertecknade, främst med hänsyn till mom. 1 af föreliggande skrifvelse, afgifva det svar, att Kommissionen, till åttlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga reskript af den 4 Oktober detta år, kommer att i början af instundande år till Kongl. Statskontoret öfverlemna alla de penningemedel, som förut stått under Kommissionens förvaltning.

I mom. 2 af samma transsumt fästa Herrar Statsrevisorer uppmärksamheten på den skilnad, som visat sig ega rum emellan Bibelkommissionens medelsbehållning vid revisionsårets, eller 1870 års, slut, då den utgjorde 37,326 R:dr 13 öre, och kassans behållning, sådan den framträder uti en af Kommissionens ordförande den 5 sistlidne Juli till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift i fråga om gratifikationerna åt Kommissionens ledamöter, då den utgjorde endast 29,500. Enär vidare berörda gratifikationerna uppgå till en summa af 3,500 R:dr, synes för Herrar Statsrevisorer "minskningen i Kommissionens tillgångar vara så betydlig, att man kan ega anledning att befara, att de ej skola finnas tillräckliga till bestridande af kostnaderna för arbetets fullbordande." Revisorerne uttala till sist en önskan, att "sådana föreskrifter i afseende på medlens disposition blifva meddelade, som kunde betrygga arbetets slutliga fullbordande utan behof af särskildt anslag.

Såsom svar å detta Herrar Statsrevisorerers yttrande, få undertecknade i djupaste underdånighet anföra följande. Då en särskild redogörelse för Bibelkommissionens utgifter från slutet af 1870 till medlet af innevarande år icke blifvit begärd, torde undertecknade nu ej behöfva lemna någon sådan, isynnerhet som den till fullo innefattas uti Kommissionens räkenskaper för 1871 och 1872, hvilka dels äro, dels inom kort blifva för Herrar Statsrevisorer tillgängliga. Beträffande de 3,500 R:dr, hvilka blifvit af Eders Kongl. Maj:t i nåder bestämda att utgå till gratifikationerna åt de särskilda ledamöterna af Kommissionen vid slutad öfversättning af Nya Testamentet, anse undertecknade sig ej böra stillatigande förbigå den omständigheten, att 1,350 R:dr deraf redan voro förskottsvis till Doktorerna Melin och Lindgren utbetalade, såsom äfven räkenskaperna för 1871 utvisa, hvadan minskningen af den sistnämnda medelsbehållningen blifver i samma mån ringare. Det torde äfven här ej böra förtigas, att under stundande år kommer att till kassan inflyta en summa af 1,000 R:dr, hvilken Kommissionens förläggare uti nyligen uppgjort kontrakt förbundet sig att till kassan erlægga, så snart, efter fullbordad tryckning af Nya Testamentet, en godtköpsupplaga af denna dess öfversättning af honom kan företagas. Vidare har en af Kommissionens medlemmar, Domprosten Doktor Melin, anmält sin åsigt att allt hädanefter hufvudsakligen på det sätt bidraga till lösningen af Bibelkommissionens uppgift, att han skriftligen meddelar sina önskingar och åsigter med hänsyn till det pågående arbetet. Så vidt en underdånig framställning af honom i denna riktning kommer att af Eders Kongl. Maj:t i nåder beviljas, är det icke troligt att hans anspråk på arvode blifva stora, enär en sådan medverkan, om ock i och för sig alltid välkommen, ej medför kostnaderna af längre tids bortovaro från hemmet. Hvad undertecknad Torén beträffar, så begär han icke bättre än att utan allsköns vedergällning eller inkomst utöfver de 750

R:dr, hvilka han på grund af Kongl. Maj:ts fullmakt såsom Kommissionens sekreterare är-
ligen uppbär, hädanefter få hängifva sig åt detta kära arbete, intill dess detta nu snart
är fördt till sin afslutning. Behöfdes det för kassans bevarande, skulle han äfven gerna
afstå ifrån denna inkomst. Att den försvinner i och med arbetets slut, faller af sig sjelf.
Det dagtraktamente af 10 R:dr, hvilket hittills tillfallit Professoren Doktor Lindgren un-
der de tider, då han för det gemensamma arbetets skull uppehållit sig härstädes, synes
böra framgent oafkortadt tillerkännas honom. Detta förhållande föranleder sannolikt jem-
väl hädanefter en tid bortåt någon mera betydande åtgång af kassans tillgångar, emedan
det är af stor vigt att båda de Kommissionens medlemmar, hvilka för det närvarande
närmast egna sina krafter åt Kommissionens värf, få tillfälle att för arbetets samfälda
bedrivande under så lång tid af de närmaste åren som möjligt vistas på samma ort:
Upsala. Men å andra sidan anse sig undertecknade, med anledning af den i och för sig
ganska förklarliga farhåga, hvilken blifvit af Herrar Statsrevisorer uttalad, kunna och böra
i djupaste underdånighet meddela den förhoppning, att den nuvarande Bibelkommissionen,
hvilken åt detta viktiga samarbete egnat omkring 8 år och om några månader har på
svenska utgifvit alla den Heliga Skrifts böcker, samt står vid gränsen af sitt sträfvande.
Sedan nemligen dess öfversättning af Nya Testamentet i slutet af nästa vår hunnit blifva
färdigtryckt, önskar den visserligen på det lifligaste att omedelbart derefter få företaga en
revision af sin öfversättning af det Gamla Testamentet, men sannolikt är detta sistnämnda
arbete, om Gud förlänar lif och helsa, inom en tid af två år fullbordadt. Kommissionen
känner det naturligtvis, ur flera synpunkter, såsom en den allvarsammaste pligt att, med
all den ifver och skyndsamhet, som sakens höga vigt och grannlaga beskaffenhet medgifva,
söka att inom kort utföra sitt uppdrag.

Af det som undertecknade i djupaste underdånighet här anført torde framgå, att,
om ock någon ytterligare minskning af den ifrågavarande kassan äfven under de få åter-
stående åren af den nu arbetande Bibelkommissionens tillvaro med den aldra bästa vilja
ej kan alldeles förebyggas, i sjelfva verket skäl dock icke äro för handen till den farhågan,
att Kommissionens tillgångar skulle komma att visa sig otillräckliga för bestridande af
kostnadern för arbetets fullbordande. Kommissionen hoppas tvärtom att, då arbetet är
fullbordadt, en återstod skall finnas, och undertecknade vilja göra allt hvad på dem kan
ankomma för att denna återstod blifver så stor som möjligt eller att den ifrågavarande
kassan blifver, så vidt möjligen ske kan, bevarad för framtida, lätt tänkbara behof i
bibelöfversättningssakens intresse.

Upsala den 21 December 1872.

A. N. SUNDBERG.

H. G. LINDGREN.

C. A. TORÉN.

Kongl. Direktionens öfver Amiralitets-krigsmanskassan

underdåniga utlåtande, i anledning af
Riksdagens Revisorerers anmärkning vid
granskning af Kassans räkenskaper för
år 1870.

Genom nådig remiss af den 18 nästlidne Oktober har Eders Kongl. Maj:ts infortrat
Direktionens öfver Amiralitets-krigsmanskassan underdåniga utlåtande i anledning af

Riksdagens innevarande år församlade Revisorers berättelse öfver verkställd granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, innefattande anmärkning att, ehuru kostnaderna för hemmanet Krokstorp vid 1869 års utgång uppgingo till 39,899 R:dr 5 öre och under revisionsåret ökats till 42,115 R:dr, den af Direktionen den 8 sistlidna Juli afgifna berättelse för år 1870 icke innehölle någon upplysning, huruvida Direktionen under året gjort något försök att på antagliga villkor afyttra egendomen, hvars fortsatta skötande för kassans räkning icke synes Revisorerna vara med god hushållning öfverensstämmande.

Då de till grund för Eders Kongl. Maj:s nådiga beslut den 30 Juli 1869, hvarigenom föreskrifves att Amiralitets-krigsmanskassans räkenskaper skola af Riksdagens Revisorer granskas, anförda skäl, att amiralitets-staternas *pensionering* numera vore i vida större mån än tillförne beroende af de *dertill* anvisade bidrag, icke äro tillämpliga på den af Amiralitets-krigsmanskassans fonder, som bestrider gratialers utdelande och hvilken fond är alldeles oberoende af de större eller mindre statsbidragen till pensioneringen, synes det Direktionen som om den i nåder anbefallda granskningen måste vara inskränkt till de medel, som användas till pensionering och i sådant ändamål tillkomma Amiralitets-krigsmanskassans pensionsfond, men att deremot Gratiafondens ställning och dess räkenskaper fortfarande såsom tillförne och i enlighet med Kongl. Maj:ts nådiga reglemente af den 26 Oktober 1838 endast skola granskas af de öfver-revisorer, som, enligt 9 Art. i ofvanåberopade nådiga reglemente, hvar tredje år sammanträda.

Under sådan förutsättning och då de medel, hvilka såsom lån lemnats emot in-teckning uti hemmanet Krokstorp, tillhöra Gratiafondens samt detta hemman inropats för denna fonds räkning, anser sig Direktionen hafva fullgiltigt skäl bestrida Statsrevisorernes befogenhet att göra nu ifrågavarande anmärkning, hvadan densamma torde böra förfalla.

Emellertid får Direktionen, hvad anmärkningen beträffar, upplysningsvis underdånigst meddela, att något direkt försök till hemmanet Krokstorps försäljning icke under år 1870 egt rum, af orsak att konjunkturerna för en dylik åtgärd då voro högst ofördelaktiga och endast ledande till kostnader utan resultat; hvaremot och sedan den allmänna penningeställningen genom följande årens goda skördar förbättrats samt Kalmar—Wexjö-jernvägen, med banstation vid det från Krokstorp endast en mil aflägsna Nybro, blifvit beslutad, rätta tidpunkten för ett dylikt försök ansetts hafva inträffat i början af detta år, då jemväl genom annonser uti åtskilliga tidningar köpeanbud å hemmanet, med eller utan inventarier, infordrats samt underhandlingar sedermera under årets lopp blifvit inledda och ännu pågå med åtskilliga spekulanter, som anmält och fortfarande anmäla sig, utan att köpslut på antagliga villkor hittills kunnat åvägabringas.

Karlskrona den 29 November 1872.

C. A. SUNDIN.

C. V. VON HEIDENSTAM.

J. P. KLEMAN.

J. F. NORDBECK.

G. Trdgårdh.

F. Lindbom.

Med anledning af Riksdagens Revisorers framställning angående årsberättelsers afgifvande af förvaltande verk och myndigheter, hafva ytterligare följande underdåniga memorial och utlåtanden innan tryckningen afslutades blifvit aflemnade:

**Kanslers-embetets vid Upsala
Kongl. Universitet**

underdåniga memorial.

Jemte det jag har nåden härhos öfversända Lärarekollegii vid Karolinska Mediko-kirurgiska institutet afgifna utlåtande öfver Riksdagens Revisorers härjemte återgående anmärkningar rörande Statsverkets med dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för år 1870 i hvad Institutet angår, får jag för min del förklara, att jag vid detta utlåtande icke har något att erinra eller tillägga.

Stockholm den 7 Januari 1873.

HENNING HAMILTON.

J. J. Nordström.

**Lärare-kollegii vid Karolin-
ska Mediko-kirurgiska Insti-
tutet**

underdåniga utlåtande.

Till Kanslern för Upsala Universitet och för Karolinska Mediko-kirurgiska Institutet, Högvälborne Herr Grefve H. Hamilton.

Genom remiss den 21 i denna månad har Herr Grefven behagat infordra Karolinska Institutets Lärarekollegii utlåtande öfver en af Riksdagens sednast församlade Revisorer gjord anmärkning beträffande det förhållandet, att, trots föreskrifterna i Kongl. cirkulärbrefven af den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, från Karolinska Institutet ej afgifvits och Revisorerne tillhandahållits någon berättelse angående Institutets tillstånd och styrelse under år 1870.

Med anledning häraf får Lärarekollegium värdsamt anföra:

att, då de nämnda Kongl. cirkulärbrefven, enligt deras ordalydelse, endast gälla "Kongl. Statskontoret och öfriga förvaltande verk", till hvilka Karolinska Institutet ej torde kunna räknas, Lärarekollegium ej ansett Institutet hafva någon skyldighet att afgifva sådana berättelser, som i de åberopade Kongl. cirkulären äsyftas; men att Lärarekollegium ändock sedan längre tid tillbaka plägat för hvarje läseår i tryck offentliggöra en redogörelse för Institutets verksamhet, — något, som äfven för de sednast förflutna läseåren ofördröjligen kommer att ske.

Remisshandlingen bifogas.

Stockholm den 31 December 1872.

STEN STENBERG.

CARL SANTESSON.
P. H. MALMSTEN.

GUST. VON DÜBEN.
A. ANDERSON.

H. A. ABELIN.
CARL BLIX.

Axel Wimmerstedt.

Intendentens vid National- museum

underdåniga utlåtande.

Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning att afgifva utlåtande öfver Riksdagens Revisorers anmärkning rörande fullständigheten af den utaf mig till Eders Kongl. Maj:t aflåtna berättelse i och för statsrevisionen innevarande år, får jag i underdånighet anföras: att, sedan Nationalmusei konstafdelning äfvensom Lifrustkammaren från och med år 1869 erhöll sin särskilda, från Kongl. Öfverintendents-embetet skilda förvaltning, vid hvarje års räkenskap, som aflemnats till Kongl. Kammarrätten, blifvit bifogade vederbörliga verifikationer, utvisande huru de beviljade anslagen blifvit använda; att för Statsrevisionens räkning blifvit till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement årligen ingifven en kortfattad öfersigt eller sammandrag af Nationalmusei räkenskap; att den i gällande nådiga museistadga den 31 December 1868 föreskrifna fullständigare årsberättelse angående Nationalmusei styrelse och förvaltning blifvit årligen aflemnad i Eders Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-departement. För den händelse sistberörda årsberättelse i sin helhet finnes böra Statsrevisorerna hädanefter meddelas, skall en bestyrkt afskrift deraf årligen insändas, om Eders Kongl. Maj:t täckes derom i nåder förordna.

Remisshandlingarne varda härmed i underdånighet återställda.

Stockholm den 30 December 1872.

JOHAN BOKLUND.

Emil Hallgren.

Kuratorernes öfver Kongl. och Hvitfeldtska Stipendii- inrättningen

underdåniga utlåtande.

Eders Kongl. Maj:t har uti nådig resolution den 18 i denna månad anbefallt Kuratorerne öfver Kongl. och Hvitfeldtska stipendiiifonden att skyndsamligen inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af den utaf Riksdagens Revisorer gjorda anmärkning, att underdånig berättelse rörande fondens tillstånd och förvaltning icke blifvit af Kuratorerne afgifven i den ordning, som vore stadgad i Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, till följd hvaraf Kuratorerne få i underdånighet anföras, att högstberörde nådiga cirkulärbref angå endast de förvaltande verk, som omhänderhafva i rikshufvudboken redovisade medel och hvilkas räkenskaper till densamma utgöra verifikationer; samt att då stipendiiifondens medel icke bestå af allmänna bidrag och fondens ställning är alldeles oberoende af Statsverkets tillstånd och förvaltning, kuratorerne icke i samma cirkulärbref funnit någon anledning att afgifva underdånig berättelse om fondens förvaltning. Då fondens räkenskaper genom nådiga förfoganden blifvit underkastade granskning af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt äfvensom af Riksdagens Revisorer, synes detta hafva skett endast därför, att fonden antagits ega egenskapen af en allmän inrättning och att fördenskull en offentlig revision af räkenskaperna och förvaltningen

borde ega rum. Räkenskaperna föras så, att af dem kunna inhemtas upplysningar rörande åboombyten och annat, hvarom framställning i en berättelse skulle kunna förekomma. Ehuru Kuratorerne, som hvar för sig hafva andra maktpåliggande göromål, af goda skäl borde ega vänta, att den nog besvärliga förvaltningen icke af endast formella anledningar göres mera betungande, kunna Kuratorerne icke, och vilja icke heller söka undandra sig att afgifva den ifrågakvarande berättelsen, derest Eders Kongl. Maj:t i nåder pröfvar en sådan vara i det allmännas intresse af någon vigt.

Göteborg den 27 December 1872.

C. A. EHRENSVÄRD.

GUST. D. BJÖRCK.

A. W. BJÖRCK.

Joh. Brusewitz.

Direktionens för Lärarinne- seminarium

underdåniga utlåtande.

Genom nådig remiss den 18 innevarande månad har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Direktionen öfver Seminarium för bildande af lärarinnor att skyndsamligen inkomma med underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorers framställning rörande åtskilliga verks och inrättningsars, och bland dem Seminariets för bildande af lärarinnor, uraktlåtenhet att till Eders Kongl. Maj:t ingifva sådana berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket, som det enligt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859 åligger Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Statskontor samt öfriga förvaltande verk att för hvarje revisionsförrättning aflemna.

Med anledning häraf får Direktionen underdånigst anföra,

att, om en försummelse skulle ligga Direktionen till last, denna endast har sin grund deri, att förstberörda nådiga cirkulär innehåller en föreskrift för de förvaltande verken, till hvilka Direktionen icke, enligt den vanliga uppfattningen af detta uttrycks betydelse, kunnat anse sig höra;

att Direktionen årligen afgifvit och till Eders Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-departement inlemnadt anbefalld redogörelse för verksamheten inom Seminarium och den i förening dermed stående Normalskola;

att likaledes Seminariets räkenskaper årligen i föreskrifven tid blifvit aflemnade till Kongl. Kammarrätten för att der granskas; och

att, om framdeles en berättelse skall af Direktionen äfven till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement afgifvas, hvarom Direktionen i sådant fall torde erhålla Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, den icke kan komma att innehålla något annat eller mera, än hvad som innefattas i nyssnämnda tvänne redogörelser.

Remisshandlingen återställes i underdånighet.

Stockholm den 30 December 1872.

HENNING HAMILTON.

C. M. FALLENIUS.

D. E. LINDHAGEN.

C. G. STRANDBERG.

A. J. Bruzelius.

Kongl. Direktionens öfver Gymnastiska Central- institutet

underdåniga utlåtande.

Genom nådig remiss den 18 dennes har Eders Kongl. Maj:t befallt Direktionen öfver Gymnastiska Centralinstitutet att skyndsamligen inkomma med underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorers framställning rörande åtskilliga verks och inrättningsars, och bland dem Gymnastiska Central-institutets, uraktlåtenhet att till Eders Kongl. Maj:t ingifva sådana berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket, som det enligt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859 åligger Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Statskontor samt öfriga förvaltande verk att för hvarje revisionsförrättning aflemna.

Till fullgörande af denna befallning tillåter sig Direktionen i underdånighet anföra:

att då § 1 af Kongl. Stadgan för Gymnastiska Central-institutet den 8 Januari 1864 bestämmer såsom Institutets ändamål "att utbilda och upprätthålla gymnastiken i hela dess teoretiska och praktiska omfattning" samt såsom dess åliggande "dels att bilda gymnastiklärare och gymnastikläkare, dels att meddela praktisk undervisning och öfning i gymnastikens alla delar samt behandla sådana sjuka, för hvilka gymnastik anses gänelig", Direktionen deraf hemtat anledning att uppfatta samma institut såsom en undervisnings- och på visst sätt en kuranstalt, men icke såsom ett förvaltande verk;

att någon förändrad uppfattning härutinnan så mycket mindre kunnat föränledas af den omständigheten, att det enligt stadgans § 3 mom. c tillhör Direktionen att "uppbära de till Institutet anslagna aflönings- och öfriga medel samt öfver dem låta genom sekreteraren upprätta behörig redogörelse", som det af statsmedel till Institutet utgående och till beloppet fast bestämda anslaget lyftas i Statskontoret och de deraf bestridda utgifter måste ske i enlighet med den af Kongl. Maj:t den 8 Mars 1864 fastställda stat;

att på grund af denna uppfattning Direktionen icke kan finna sig hafva åsidosatt sin skyldighet, då redogörelsen för det Gymnastiska Central-institutets inkomster och utgifter äfvensom berättelsen om dess verksamhet blifvit afgifna endast i den ordning, som af den för Institutet utfärdade Kongl. stadgan föreskrifves, isynnerhet som härigenom intet hinder beredes Riksdagens Revisorer att utsträcka sin granskning äfven till de förhållanden, hvilka röra Institutet; ty hvarje års räkenskaper blifva, enligt föreskriften i stadgans § 3 mom. c, före slutet af Mars månad det påföljande året insända till Kammarrätten, hvarifrån de alltid komma Riksdagens Revisorer tillhanda; och de berättelser om Institutets verksamhet under det föregående undervisningsåret, hvilka enligt samma § mom. d det åligger Direktionen att inom kalenderårets utgång till Eders Kongl. Maj:ts Ecklesiastikdepartement afgifva, torde jemväl vara för samma Revisorer tillgängliga, om de önska att deraf taga kännedom.

Skulle Eders Kongl. Maj:t emellertid finna att särskild berättelse skall af Direktionen inlemnas jemväl till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement, hvarom Direktionen i sådant fall torde erhålla Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning, bör Direktionen tillkännagifva att en dylik berättelse icke kan komma att innehålla annat eller mera än hvad som inne-

fattas i de redogörelser, hvilka enligt den Kongl. Stadgans föreskrift hittills blifvit aflemnade.

Stockholm den 27 December 1872.

N. J. BERLIN.

H. A. ABELIN.

E. WIDMARK.

Gust. Nyblæus.

**Direktionens öfver Veterinär-
institutet.**

underdåniga utlåtande.

I anledning af den utaf Riksdagens Revisorer gjorda erinran derom att, ehuru, jemlikt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, vid början af hvarje revision af Statsverket till Revisorerna skulle öfverlemnas de vid föregången lämplig tid såväl från Statskontoret som alla öfriga förvaltande verk till Eders Kongl. Maj:t ingifna underdåniga berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket de år, för hvilka afslutade räkenskaper vid samma revision företeddes, dylika redogörelser från en del myndigheter och bland dem Veterinär-institutet icke blifvit till Revisorerna öfverlemnade, har Eders Kongl. Maj:t i nådig remiss den 18 i förra månaden anbefallt Direktionen för Veterinär-institutet att skyndsamligen med underdånigt utlåtande inkomma.

Till fullgörande af denna befallning tillåter sig Direktören i underdånighet anföra:

att Direktionen alla år till Eders Kongl. Maj:ts Ecklesiastik-departement öfverlemnat exemplar af den utaf Föreståndaren till Direktionen afgifna berättelse om undervisningen och den öfriga verksamheten vid Institutet;

att, då Direktionen icke förmodat att Veterinär-institutet, som har till ändamål att såsom fullständig läroanstalt bilda skickliga veterinärer och hofslagare, var att hänföras till de förvaltande verken, har Direktionen med anledning deraf icke insändt berättelse till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement för att Riksdagens Revisorer tillställas, men skall dock hädanefter ställa sig föreskriften i nådiga cirkulärbrevet den 13 Maj 1859 till efter rättelse.

Den nådiga remissen återgår.

Stockholm den 8 Januari 1873.

C. M. BJÖRNSTJERNA.

C. F. HALLIN.

J. ARRHENIUS.

H. BIEL.

Thor Ekman.

Svenska Akademiens

underdåniga utlåtande.

I Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 sistlidne Oktober angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870 har blifvit anmärkt, att ehuru, jemlikt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, vid början af hvarje revision af Statsverket skulle till Revisorerne öfverlemnas de vid föregången lämplig tid såväl från Statskontoret som alla öfriga förvaltande verk till Kongl. Maj:t ingifna underdåniga berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket de år, för hvilka afslutade räkenskaper vid samma revision företeddes, så saknades likväl dylika berättelser från åtskilliga uppräknade myndigheter, bland hvilka jemväl Svenska Akademien; och har Eders Kongl. Maj:t genom nådig remiss den 18 innevarande December, som den 24 i samma månad till Akademien ankommit, anbefallt Akademien att skyndsamligen afgifva underdånigt utlåtande öfver Revisorernes berörda framställning.

Till underdånig åtlydnad häraf får Akademien i underdånighet anförä, att Akademien, som icke ansett sig hänförlig till de myndigheter, hvilka i förstberörda nådiga cirkulär betecknas med uttrycket "Statskontoret och alla öfriga förvaltande verk", finner stöd för denna sin åsigt ej allenast i den allmänna uppfattningen, som gifver benämningen *förvaltande verk* blott åt embetsverk, hvars hufvudsakliga uppgift är att handhafva någon del af statsförvaltningen, utan äfven i den omständighet att, fastän begge de ofvan nämnda Kongl. cirkulärbrefven förutsätta, att de af Riksdagens Revisorer afsedda berättelser skola vara "infordrade", någon befallning till Akademien att afgifva dylik berättelse icke, så vidt nu tillgängliga handlingar utmärka, någonsin blifvit meddelad, och Rikets Ständers eller Riksdagens Revisorer ej heller, så vidt Akademien kunnat inhemta, under de förfutna tretio åren förr än nu framställt någon erinran i berörda hänseende. Då för öfrigt, enligt bägge de nådiga cirkulärbrefven, föremålet för dessa berättelser uttryckligen är inskränkt till "tillståndet och styrelsen af de under hvarje verks förvaltning stående delar af statsverket", vore ändamålet med en sådan berättelse af Svenska Akademien svårt att inse, enär densamma, helst efter det Akademien afsagt sig den del af sitt anslag, som är beviljad med vilkor att uteslutande användas till ordboksarbetet, icke kunde komma att innehålla annat än ett förklarande derom, att det återstående obetydliga anslaget fullt åtgått till de för Akademiens verksamhet oundgängligaste utgifter, på sätt Akademiens till Revisorernes granskning öfverlemnade räkenskaper utvisade.

Stockholm den 28 December 1872.

BROR EM. HILDEBRAND.

C. G. Strandberg.

Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademiens

underdåniga utlåtande.

Med infordrande af underdånigt utlåtande har Eders Kongl. Maj:t under den 18 innevarande månad i nåder behagat till Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien

öfverlemnna ett transsumt af Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 sistlidne Oktober angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870, i hvilken skrift anmärkes, att från åtskilliga verk och inrättningar, deribland äfven Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien, saknas sådana berättelser, som, enligt Kongl. cirkulärbrefven af den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, vid början af hvarje revision af statsverket böra till Revisorerne aflemnas för det år, deras granskning omfattar.

Med afseende på denna anmärkning, så vidt den rör Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien, får Akademien underdånigst anföra, att Akademien icke kunnat förmoda, att den föreskrift, som i de åberopade cirkulärbrefven meddelats Kongl. Statskontoret och öfriga förvaltande verk, att till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement inlemnna underdånig berättelse om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af statsverket, skulle kunna hafva tillämpning på en vetenskaplig stiftelse; och Akademien har anledning antaga, att samma åsigt delats så väl af Eders Kongl. Maj:t, när ifrågavarande cirkulärbref eller någon föreskrift i annan form icke blifvit Akademien delgifna, som ock af Riksdagen och föregående årens Revisorer, alldenstund under de närmast förflutna tretio åren efter förstnämnda cirkulärbrefs utfärdande något åliggande för Akademien, att afgifva sådan berättelse, icke blifvit ifrågasatt.

Någon afsigtlig uraktlåtenhet af ifrågavarande föreskrift, äfven om den kunde anses ega tillämpning på Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien, torde så mycket mindre kunna läggas Akademien till last, som Akademien i sednare tid, vid slutet af hvarje år, i sin underdåniga skrifvelse rörande behovet af extra anslag för fortsatt främjande af Akademiens verksamhet, städe afgifvit redovisning för användandet af föregående årets anslag. Ehuru denna redovisning icke, på sätt 1859 års cirkulärbref föreskrifver, blifvit i Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement afgifven, torde den icke desto mindre hafva kommit till Riksdagens kännedom, när Akademien har anledning förmoda, att dessa hennes underdåniga skrivelser varit bilagda Eders Kongl. Maj:ts till Riksdagen aflättna nådiga framställningar om statsverkets behof.

Stockholm den 28 December 1872.

L. MANDERSTRÖM.

BROR EM. HILDEBRAND.

Kongl. Vetenskaps-Akade- miens

underdåniga utlåtande.

Genom nådig remiss af den 18 i denna månad har Eders Kongl. Maj:t behagat anbefalla Vetenskaps-Akademien att skyndsamligen afgifva underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorers framställning rörande den, enligt nådiga cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, alla förvaltande verk åliggande skyldigheten att till Eders Kongl. Maj:t afgifva underdåniga berättelser, som sedermera skola vid början af

hvarje statsrevision till Revisorerna öfverlemnas, om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af statsverket de år, för hvilka afslutade räkenskaper vid samma revision företes, i afseende å hvilken skyldighet Revisorerna anmärkt, att dylika berättelser saknas för, bland andra verk och inrättningar, äfven Vetenskaps-Akademien.

Med anledning häraf får Akademien i underdånighet förklara, att, enär hon ärligen till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-rätt insändt fullständiga räkenskaper med tillhörande verifikationer för så väl Riksmusei inkomster och utgifter, som ock för de statsanslag, hvilka hon i öfrigt för särskilda ändamål uppburit, och enär från Statsrevisorernas sida tillföre ingen anmärkning förekommit mot Akademiens sålunda verkställda redovisning för alla under hennes förvaltning ställda medel, som utgöra delar af statsverket, hon ej kunnat tro annat, än att denna redovisning borde hafva varit tillfyllestgörande äfven för sednaste statsrevision, men att hon hädanefter skall söka ställa sig föreskrifterna i ofvanberörda nådiga cirkulärbref till underdånig efterrättelse i den af Revisorerna anmärkta syftning.

Stockholm den 24 December 1872.

J. J. NORDSTRÖM,

n. v. Præses.

D. G. Lindhagen.

Kongl. Akademiens för de fria konsterna

underdåniga utlåtande.

Eders Kongl. Maj:t har i nådig remiss den 18 sistlidne December täckts anbefalla Akademien för de fria konsterna att inkomma med underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorerers framställning om afgifvande för hvarje revisionsår af berättelse angående Akademien.

Till underdånig åtlydnad af den nådiga befallningen får Akademien anföra, att för hvarje år fullständig redogörelse upprättas öfver såväl Akademiens och det med henne förenade läroverkets verksamhet m. m. som ock rörande statsanslagets användande, hvilka handlingar alltid varit i Akademiens arkiv tillgängliga, samt att intet hinder möter mot framtida fullgörande af den fordran Revisorerna framställt.

Stockholm den 9 Januari 1873.

F. v. DARDEL.

F. W. Scholander.

Kongl. Serafimer-Ordens- Gillet

underdåniga utlåtande.

I anledning af Riksdagens Revisorers berättelse den 14 Oktober innevarande år och der gjord anmälan, att af de berättelser, hvilka, enligt Kongl. Maj:ts nådiga cirkulär den 14 Augusti 1841 och 13 Maj 1859, förvaltande verken hade sig ålagdt att, före hvarje revision, till Kongl. Maj:t afgifva och hvilka derefter, till beredande af fullständig öfversigt af Statsverket, till Revisorerne öfverlemnades, den från Serafimer-Ordens-Gillet inkomna icke innehållit annat, än ett generalsammandrag af räkenskaperna, och Revisorernes i sammanhang dermed yttrade förmenande, det dylika sammandrag, som, enligt cirkuläret af den 14 Augusti 1841, borde bifogas ifrågavarande redogörelser, icke finge anses innefatta den berättelse om tillståndet och styrelsen af de olika förvaltningsgrenarne, som uti 7 och 8 mom. af samma cirkulär omförmäldes, — har, genom nådig remiss af den 18 innevarande månad, Serafimer-Ordens-Gillet fått sig anbefaldt att med underdånigt utlåtande inkomma.

Till följd häraf får Ordens-Gillet underdånigst anföra, det Ordens-Gillet, såsom Öfverstyrelse för hospitalen i riket, jemte räkenskaps-sammandrag af förenämnda beskaffenhet, till Eders Kongl. Maj:t genom Dess Ecklesiastik-departement årligen aflemnad fullständig berättelse om tillståndet och styrelsen af berörda sjukvårdsinrättningar, hvilken underdåniga berättelse, till trycket befordrad, sedermera jemväl blifvit till vederbörande embetsmyndigheter utdelad.

Då emellertid vill synas, som skulle dessa Hospitals-öfverstyrelsens berättelser intagne, under littera K, i "Bidraget till Sveriges officiella statistik", icke varit för Revisorerne att tillgå, skall Ordens-Gillet hädanefter, i närmare öfverensstämmelse med nådiga cirkuläret den 13 Maj 1859, till Eders Kongl. Maj:ts Finans-departement, för att Revisorerne meddelas, insända ett exemplar af bemälda Öfverstyrelsens årligen utkommande berättelser, de der äfven innefatta erforderliga räkenskaps-sammandrag.

Stockholm den 28 December 1872.

G. A. SPARRE.

L. MANDERSTRÖM.

OL. IM. FÅHRÆUS.

J. M. BJÖRNSTJERNA.

T. A. Billbergh.

Kongl. Direktionens för Sera- fimer-lasarettet

underdåniga utlåtande.

Genom nådig remiss har Eders Kongl. Maj:t anbefallt Direktionen för Serafimer-lasarettet att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers

i deras berättelse af den 14 Oktober 1872 gjorda framställning i fråga om afgifvande för hvarje revisionsår af berättelse angående Serafiner-lasarettet; och får Direktionen till åtljydnad häraf i underdanighet anföra, att, då Lasarettet är en stiftelse hufvudsakligen tillkommen genom enskilda personers frikostighet och människokärlek samt icke åtnjuter annat statsanslag, än hvad som egentligen ansetts motsvara förmåner, hvilka blifvit Lasarettet tillförsäkrade men sedermera indragits, och hvilket statsanslag icke uppgår till en fjerdedel af Lasarettets årliga utgift, har detta säkerligen varit anledningen dertill, att Lasarettet icke ansetts eller kunnat anses såsom ett statens förvaltande verk och således icke undfått del af Eders Kongl. Maj:ts nådiga cirkulärbref den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859. Direktionen har af sådan orsak ej funnit föreskriften deri om berättelses afgifvande till statsrevisionerna röra Lasarettet; men, då en sådan berättelse, tillika innefattande summarisk uppgift å sifferförhållandena, i allt fall årligen tryckt utdelas till allmänheten, skall Direktionen, för att tillmötesgå Revisorernes önskan, icke underlåta att till Eders Kongl. Maj:ts insända exemplar af samma berättelse för att Revisorerne tillhandahållas.

Stockholm den 7 Januari 1873.

G. A. SPARRE.

B. VON PLATEN.

J. A. Cöster.

Direktionens öfver Drottninghuset

underdåniga utlåtande.

Sedan Riksdagens Revisorer sistlidne år erinrat derom, att, ehuru, jemlikt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, vid början af hvarje revision af Statsverket till Revisorerne skulle öfverlemnas de vid föregången lämplig tid såväl från Statskontoret som alla öfriga förvaltande verk till Eders Kongl. Maj:ts ingiäva underdåniga berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket de år, för hvilka afslutade räkenskaper vid samma revision företeddes, dylika redogörelser från en del myndigheter likväl icke blifvit till Revisorerne öfverlemnade, och Eders Kongl. Maj:ts i anledning deraf öfverlemnadt åt Cheferna för de särskilda Statsdepartementen, hvardera för sitt Departement, att, der någon under Departementet lydande embetsmyndighet eller inrättningsstyrelse, som borde berättelse af onförmålda beskaffenhet årligen afgifva, funnes hafva sin skyldighet härutinnan åsidosatt, meddela vederbörande den erinran, som ansåges af omständigheterna påkallad, så hafva Riksdagens sednast försämlade Revisorer anmärkt, att dylika berättelser saknades från, bland andra verk och inrättningar, Drottninghuset; och har Eders Kongl. Maj:ts, genom nådig remiss af den 18 innevarande månad, anbefallt Direktionen öfver Drottninghuset att, i anledning af Revisorernes underdåniga framställning i hvad den angår afgifvande af årliga berättelser angående nämnda inrättning, inkomma med underdånigt utlåtande.

Vid fullgörande af denna nådiga befallning får Direktionen, med underdånig anmälan derom att, Direktionen vederligen, någon dylik berättelse hittills aldrig varit hvarken från

Direktionen infortrad eller utaf densamma afgifven, hvartill anledningen utan tvifvel är att söka deri, att Direktionen för Drottninghuset ej ansetts höra till de verk, som ega att förvalta någon del af tstatsverket, i öfrigt underdånigst anföra, att, med afseende å den för inrättningen bestända verksamhet, en dylik berättelse icke kunde komma att innefatta någon närmare redogörelse för Drottninghusets tillstånd och styrelse än som af dess räkenskaper inhemtas, hvadan något ändamål med afgifvande af en sådan berättelse icke torde vara att vinna.

Stockholm den 31 December 1872.

C. LEIJONHUFVUD.

FRITH. GRAFSTRÖM.

J. G. LUNDBERG.

Bibelkommissionens

underdåniga utlåtande.

Eders Kongl. Maj:t har i nåder anbefallt Bibelkommissionen att inkomma med underdånigt utlåtande med hänsyn till "Transsumt af Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 Oktober 1872, angående granskning af Statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1870." I denna transsumt hafva Herrar Revisorer bland de verk och myndigheter, hvilka sägas böra inför Riksdagens Revisorer redovisa, upptagit jemväl Bibelkommissionen samt menat, att Bibelkommissionen i likhet med dessa verk varit förpligtad att hvarje revisionsår afgifva en berättelse om sina förhållanden och, emedan detta icke har skett, gjort sig skyldig till en försummelse.

Undertecknade tro icke att Bibelkommissionen kan ställas i bredd med eller räknas till antalet af de embetsmyndigheter, hvilka äro skyldiga att för Riksdagens Revisorer afgifva årlig berättelse "om tillståndet och styrelsen af de under dess förvaltning stående delar af statsverket." Bibelkommissionen med sin rent ideella uppgift är icke ett embetsverk eller en myndighet. Den är icke ens någon institution, för så vidt en sådan vanligen är af permanent beskaffenhet. Tvärtom ligger i denna kommissions tillvaro, alldeles såsom förhållandet är med alla andra komitéer, den afgjordaste uppfordran till samma kommission att arbeta på sitt eget upphörande. Så och icke annorlunda har den nuvarande Bibelkommissionen från första ögonblicken. då den för några år sedan bildades, och till den dag som är uppfattat sin ansvarsfulla ställning. Den har på vårt modersmål utgifvit alla det Gamla Testamentets Böcker, de kanoniska och de apokryfiska. Någon öfversättning af det Nya Testamentet har den ännu icke hunnit utgifva, men den har å detta högst grannliga värf egnat det sorgfälligaste och trägnaste arbete och hoppas, att dess öfversättning af denna heliga bok skall om några få månader vara färdigtryckt. Visserligen önskar kommissionen, i synnerhet för vinnande af fullständig enhet med hänsyn till det svenska uttryckssättet, att tillvägbringa en ny, reviderad upplaga af sin öfversättning af Gamla Testamentet, men detta sistnämnda arbete, så viktigt det än är, kräfer nu mera, sedan detta fält redan af kommissionen är noggrant genomarbetadt, ingen större tidsrymd. I samma mån Bibelkommissionen sålunda med all ifver vinnlagt sig och vinnlägger sig om verkställandet af sitt uppdrag, torde måhända en särskild, på utstakade tider återkommande redogörelse ej vara så alldeles nödvändig, hufvudsakligen derföre att

den egentligaste redogörelsen här vid lag framför allt väl måste ligga i den ifrågavarande verksamhetens frukter, hvilka frukter antingen redan äro eller snart blifva tillgängliga för alla Guds ords vänner inom vårt fädernesland. Hvad den ekonomiska förvaltningen angår, så blifver kommissionen, sedan alla dess penningemedel på Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning enligt Herrar Statsrevisorers tillstyrkan i början af nu kommande år till Kongl. Statskontoret öfverlemnats, derifrån helt och hållet befriad, hvarföre kommissionen i denna punkt ej kan för framtiden hafva något att vidare meddela.

A andra sidan uppskattar kommissionen till fullo nyttan deraf att, med hänsyn till den synnerliga vigten af den sak, hvilken den har att främja, så mycket ljus som möjligt faller öfver kommissionens åtgöranden. Från denna synpunkt kan den uppmaning, som innehålles i denna Riksdagens Revisorers skrifvelse, icke annat än vara välkommen för Bibelkommissionens medlemmar. Lifligt behjertande det allmännas rättvisa anspråk på kännedom af de mäns förhållande, hvilka fått ett förtroende af dyrbaraste art sig ålagdt, skulle undertecknade vilja i djupaste underdånighet hemställa till Eders Kongl. Maj:ts egen visa ompröfning, huruvida det vore skäl att anbefalla kommissionen, att under den korta tid som kan återstå innan den nuvarande Bibelkommissionen fullgjort sitt åliggande, årligen inför Eders Kongl. Maj:t, äfven för Riksdagens Herrar Revisorers räkning, afgifva en summarisk framställning af bibelarbetets fortgång. Så framt Eders Kongl. Maj:t tackes gifva oss en vink i denna riktning, skall det för oss blifva en kär pligt att ställa oss en sådan särskild, ny anordning till efterrättelse. Skulle deremot Eders Kongl. Maj:t icke finna en sådan regeringsåtgärd af behovet påkallad, så kommer i alla fall allt som på väsendtligt sätt står i förbindelse med Bibelkommissionens uppdrag att utan dröjsmål och fullständigt träda fram i dagen.

I sitt underdåniga utlåtande af den 21 dennes hade kommissionen i första hand att bemöta en fråga från Riksdagens Herrar Revisorer af rent ekonomisk natur, men nödgades just för denna frågas rätta besvarande äfven omtala sin ställning till sin uppgift. Enär förenämnda utlåtande, om ock i stor korthet, redogör för Bibelkommissionens så väl ekonomiska som äfven väsendtliga eller litterära förhållanden, torde undertecknade för denna gång ej behöfva mer än hänvisa till denna underdåniga skrifvelse. Till sist vågar Bibelkommissionen inför Eders Kongl. Maj:t, som säkert med sitt varma hjertas hela deltagande omfattar denna församlingsangelägenhet, likasom inför alla andra uttala sin innerliga föresats att fortfarande uppbjuda alla krafter för att, med Guds nåderika och mäktiga bistånd, så snart som möjligt lösa sin uppgift.

Upsala den 31 December 1872.

A. N. SUNDBERG.

H. G. LINDGREN.

C. A. TORÉN.

Direktionens i Sällskapet för folkundervisningens befräm- jande

underdåniga utlåtande.

Anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande öfver Riksdagens Revisorers framställning angående aflemnandet af årliga berättelser, får Direktionen uti Sällskapet för folkundervisningens befrämjande i underdånighet anföra följande.

Det af Revisorerna åberopade Kongl. cirkulärbrevet i detta ämne af den 14 Augusti 1841 är staldt till samtliga förvaltande verk och grundar sig på Rikets Ständers den 17 April samma år framställda anhållan, att Eders Kongl. Maj:t täcktes utfärda föreskrifter angående de åligganden, hvilka i och för revisionen tillkomme vederbörande embets- och tjänstemän i rikets förvaltande verk. Enligt 7 mom. af detta cirkulär borde såväl ifrån Statskontoret som ifrån alla öfriga förvaltande verk underdåniga berättelser om tillståndet och styrelsen af de under deras förvaltning stående delar af Statsverket före hvarje revisionsförrättning aflennas. Genom Kongl. cirkuläret af den 13 Maj 1859 till samtliga förvaltande verken blef sedermera föreskrifvet, att dessa berättelser om tillståndet och styrelsen af de under hvarje dylikt verks förvaltning stående delar af Statsverket skulle årligen insändas.

Af ordalagen i dessa Kongl. cirkulär äfvensom i den framställning, af hvilken de blifvit föranledda, synes det klart framgå, att bland de förvaltande verk, för hvilka föreskrifter sålunda utfärdats, icke kunnat afses Sällskapet för folkundervisningens befrämjande. Att detta Sällskap till understöd vid sin verksamhet allt sedan 1830 åtnjutit ett anslag af 3.000 riksdaler, som användts till kostnaderna för den upprättade normalskolan, af hvilka kostnader för öfrigt ungefär halfva beloppet bestrides af Sällskapets egna tillgångar, kan väl icke med skäl grundlägga en sådan uppfattning. Närmast torde detta Sällskaps ställning vara att jämföra med Svenska Läkaresällskapet, hvilket äfven för sin verksamhet åtnjuter ett anslag å den åttonde hufvudtiteln. Det är ock säkerligen på dessa grunder, som de två ofvan anförda Kongl. cirkulären icke blifvit Sällskapet till iakttagande meddelade. Vid sådant förhållande, och då Sällskapet dels tid efter annan i offentliggjorda berättelser redogör för sin verksamhet, hvilken för öfrigt omfattar andra och flera områden än den ofvan omnämnda skolan, dels årligen inlemnar sina räkenskaper till granskning först hos Kongl. Kammarrätten och sedan till Riksdagens Revisorer, hemställer Direktionen i underdånighet, huruvida det kan anses såsom en uraktlåtenhet, att en berättelse, sådan som omförmäles i Kongl. cirkulären af den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, icke blifvit från Sällskapet afgifven, och huruvida icke förhållandet i detta afseende må framgent förblifva oförändradt.

Stockholm den 14 Januari 1873.

D. G. LINDHAGEN.

JOH. SÖDERLIND.	DAVID SJÖSTRAND.	C. P. DAHLGREN.
R. M. BOWALLIUS.	FRED. SANDBERG.	L. A. WADNER.

Ernst G. F. Olbers.

**Direktionens öfver Allmänna
Institutet för döfstumma
och blinda.**

underdåniga utlåtande.

Med öfverlemnande till Direktionen öfver Allmänna Institutet för döfstumma och blinda af transsumt af den utaf Riksdagens Revisorer den 14 Oktober sistlidne år afgifna berättelse angående granskning af Statsverkets med dertill hörande fonders styrelse och förvaltning under år 1870, har Eders Kongl. Maj:t genom nådig remiss af den 18 nästlidne December anbefallt Direktionen att till Eders Kongl. Maj:t med underdånigt utlåtande inkomma angående den i berörda berättelse gjorda framställning, åsyftande skyldighet för åtskilliga embetsmyndigheter och deribland Direktionen för Institutet att, jemlikt Kongl. cirkulärbrefven den 14 Augusti 1841 och den 13 Maj 1859, afgifva sådana berättelser till statsrevisionerna, som i dessa cirkulärbref omförmälas; men hvilka berättelser hittills icke kommit Revisorerna tillhanda.

Till åtlydnad af högstberörda nådiga befallning får Direktionen i underdånighet anföra, att de förberörda Kongl. cirkulärbrefven icke blifvit Direktionen delgifna, äfvensom att Direktionen icke heller erhållit någon annan nådig föreskrift angående dylika berättelsers afgifvande om Institutet, hvadan Direktionen hittills saknat anledning att ett så beskaffadt åliggande fullgöra; men då intet hinder från Direktionens sida möter för aflemnande hädanefter till statsrevisionerna af årliga berättelser angående Institutets styrelse och förvaltning, utbedjer sig i underdånighet Direktionen Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift huru dermed bör för framtiden förhållas.

Stockholm den 15 Januari 1873.

GILLIS BILDT.

G. LAGERSTRÅLE.   CARL HENR. PFEFFER.   H. L. BROMAN.

J. H. DAVIDSON.   REINH. W. RAMSTEDT.

A. W. STAAFF.   C. P. DAHLGREN.

C. A. Westerstrand

Register.

A.

	Sid.	Revisions- berättelsen.	Utlåtandet.
<i>Afvittringar</i> och skiften	71.		
<i>Akademien</i> , svenska	217.		331.
” <i>Kongl. Vetenskaps-</i>	219.		332.
” ” <i>Vitterhets-, Historie- och Antiquitets-</i>	221.		331.
” <i>för de fria konsterna</i>	222.		333.
” <i>Landtbruks-</i>	104.		
” <i>Musikaliska</i>	223.		
<i>Aktoratsräkning</i> , Kammar-rättens	167.		
<i>Aimare Ståkes</i> bros arrendemedelsfond	158.		
<i>Alnarps</i> Landtbruks-institut	98.		
<i>Amiralitets-krigsmanskassan</i>	257.		324.
<i>Arbeten</i> , allmänna, anslag till	73.		
<i>Arfprinsens palats</i>	6.		
<i>Arméens pensionskassa</i>	254.		
<i>Armé-förvaltningen</i>	19.		295.

B.

<i>Barnbördshuset</i> , allmänna	213.		
<i>Barnhus</i> , Stockholms allmänna	234.		
<i>Barthélemy</i> , S:t. kolonien	185.		
<i>Behållningar</i> å hufvudtitlarne, reserverade	144.		
<i>Beklädnads-direktionernas</i> vid indelta regementena redogörelser, sammandrag af	28.		
<i>Beskattningsväsendets förenklång</i>	123.		
<i>Bevärings-beklädnads-direktionernas</i> redogörelser, samman- drag af	27.		
<i>Bevärings-fonden</i> , allmänna	38.		
<i>Beväringsmanskapets invalid- och pensions-fond</i>	39.		
<i>Bibelkommissionen</i>	240.		323, 335.
<i>Biblioteket</i> , Kongl.	188.		
<i>Biskopslöne-regleringsfonden</i>	166.		
<i>Boställsskogars</i> indelning till regelbunden hushållning	175.		

	Revisions-berättelsen.	Utlåndet.
<i>Brobyggnader, anslag till</i>	Sid. 74.	
<i>Brännvins-kontroll-byrå, Civil-departementets</i>	” 118.	
<i>Böda, skogsskolan å</i>	” 179.	

C.

<i>Carl XII:s-monumentet, fonden för</i>	” 166.	
<i>Central-institutet, gymnastiska</i>	” 212.	320.
<i>Civil-departementet</i>	” 65.	
<i>Civilstatens pensions-inrättning</i>	” 252.	

D.

<i>Danielshund, skogsskolan vid</i>	” 179.	
<i>Danviks hospital</i>	” 233.	
<i>Depositionsmedel, Ofverståhållare-embetets</i>	” 69.	
<i>Domkyrkorna</i>	” 238.	
<i>Drottningholms slott</i>	” 7.	
<i>Drottningholms broars arrendemedels-fond</i>	” 158.	
<i>Drottninghuset</i>	” 229.	320, 335.
<i>Döfstumma och blinda, Allmänna Institutet för</i>	” 224.	339.

E.

<i>Ecklesiastik-departementet</i>	” 188.	
<i>Ekonomiska kartverket</i>	” 119.	
<i>Ekplanteringsmedlen</i>	” 175.	
<i>Elementarläroverken</i>	” 190.	
<i>Elementarskolan, nya</i>	” 200.	
<i>Elfdals pastorats regleringsfond</i>	” 159.	
<i>En per mille-fonden</i>	” 32.	
<i>Expens- och aflöningsräkningar till åttonde hufvudtiteln</i>	” 243.	

F

<i>Filenska testamentsfonden</i>	” 153.	
<i>Finans-departementet</i>	” 123.	
<i>Flygsandsplanteringsfond, Kristianstads läns</i>	” 157.	
<i>Folkskole-läraernes pensions-inrättning</i>	” 260.	
<i>Folkundervisningens befrämjande, sällskapet för</i>	” —	338.
<i>Folkundervisningens normalskola</i>	” 210.	321.
<i>Fonden för blesserade officerare och underofficerare</i>	” 154.	
<i>Fängvårds-anslaget</i>	” 12.	

	Revisions- berättelsen.	Utlåtanden.
<i>Fängvårds-styrelsen</i>	Sid. 13.	294.
<i>Fängelse-byggnader, extra anslag till</i>	14.	
<i>Fängelser, härads- och stads-; anslag till</i>	14.	
" efter cellsystemet; " "	14.	
<i>Förenade mötespassvolansfonden</i>	33.	
<i>Försvarsverkets</i> ordnande, kreditivmedel till	42.	
<i>Förvaltningen af sjöärendena</i>	51.	298.

G.

<i>Garnisonssjukhuset, allmänna</i>	49.	
<i>General-landtmäteri-kontoret</i>	66.	
<i>General-Poststyrelsen</i>	169.	
<i>Geologiska</i> undersökningar, anslag för fortsättning af	121.	
<i>Gripsholms lustslott</i>	8.	292.
<i>Gymnastiska Central-institutet</i>	212.	329.

H.

<i>Haga lustslott</i>	10.	
<i>Hamn- och brobyggnader, fond för</i>	74.	
<i>Handels- och sjöfarts-fonden</i>	187.	
<i>Handelsflottans pensions-anstalt</i>	260.	
<i>Hofrätten öfver Skåne och Blekinge</i>	—	293.
<i>Hofstallet</i>	5.	291.
<i>Hospitals- och barnhus-fonden, allmänna</i>	227.	
<i>Hufvudtiteln, första</i>	5.	
" andra	12.	
" tredje	16.	
" fjerde	19.	
" femte	51.	
" sjette	65.	
" sjunde	123.	
" åttonde	188.	
" nionde	252.	
<i>Hunneberg, skogsskolan å</i>	179.	
<i>Hvitfeldtska stipendiefonden</i>	208.	318, 327.
<i>Häkten, läns- och krono-; vård och underhåll af</i>	13.	

I.

<i>Indragningsstaterna, Pensions- och</i>	252.	
<i>Invalidfond, bevaringsmanskapets</i>	39.	
<i>Invalidhusfonden</i>	37.	

J.		Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.
<i>Jemtlands läns karta, försäljningen af</i>	Sid.	66.	
” <i>roteringskassa</i>	”	51.	
<i>Jernvägsbyggnader, statens</i>	”	76.	
” ” <i>styrelsen öfver</i>	”	76.	302.
<i>Jernvägstrafik, statens</i>	”	91.	
<i>Jordeboksväsendet</i>	”	123.	
<i>Justitie-departementet</i>	”	12.	

K.			
<i>Kammar-rätten</i>	”	—	309.
<i>Kammar-rättens aktoratsräkning</i>	”	167.	
<i>Karlskrona, anslag till uppförande af nytt straffängelse i</i>	”	14.	
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet</i>	”	2 7.	315, 326.
<i>Komiteer, kostnader för</i>	”	278.	
<i>Kommers-kollegium</i>	”	—	306.
<i>Konsistorierna</i>	”	190.	
<i>Konsistorium i Göteborg</i>	”	196.	
” ” <i>Hernösand</i>	”	198.	
” ” <i>Kalmar</i>	”	196.	
” ” <i>Karlstad</i>	”	196.	
” ” <i>Linköping</i>	”	190.	
” ” <i>Lund</i>	”	194.	
” ” <i>Skara</i>	”	192.	
” ” <i>Stockholms stad</i>	”	198.	
” ” <i>Strengnäs</i>	”	192.	316.
” ” <i>Upsala</i>	”	190.	
” ” <i>Westerås</i>	”	192.	
” ” <i>Wexiö</i>	”	194.	
” ” <i>Wisby</i>	”	198.	
<i>Konsulsfonden</i>	”	17.	
<i>Kontrollstämpelmedel</i>	”	151.	
<i>Kontrollverket</i>	”	151.	
<i>Krigsskolan</i>	”	50.	
<i>Kronohäkten, anslag till</i>	”	13.	
<i>Kronoräkenskaper och länens landsböcker</i>	”	68.	
<i>Kronouppbördsverket, statsverkets bidrag till aflöning af</i>	”	69.	

L.			
<i>Landsböcker och kronoräkenskaper, länens</i>	”	68.	
<i>Landshöfdinge-ackords-amorteringsfonden</i>	”	155.	
<i>Landshöfdinge-löneregleringsfonden</i>	”	154.	
<i>Lantbruks-akademien</i>	”	104.	

	Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.
<i>Landtbruks-institut: Ultuna</i> . . . . . Sid.	95.	
” <i>Alnarp</i> . . . . . ”	98.	
<i>Landtförsvars-departementet</i> . . . . . ”	19.	
<i>Landtmåteri-kontoret</i> . . . . . ”	66.	
<i>Liquid mellan Stats- och Riksgälds-kontoren</i> . . . . . ”	144.	
<i>Längmanska testamensfonden</i> . . . . . ”	170.	
<i>Länshäkten, anslag till</i> . . . . . ”	13.	
<i>Lärarinne-seminarium, direktionen för</i> . . . . . ”	—	328.
<i>Läroverken</i> . . . . . ”	190.	

M.

<i>Militie-boställs-kassan</i> . . . . . ”	37.
<i>Myntverket</i> . . . . . ”	148.
<i>Mötespassevolans-fonden, förenade</i> . . . . . ”	33.

N.

<i>Nationalmuseum</i> . . . . . ”	189.	312, 327.
<i>Naturhistoriska Riksmuseum</i> . . . . . ”	219.	
<i>Navigationsskolorna</i> . . . . . ”	115.	
<i>Norénska fonden</i> . . . . . ”	153.	
<i>Normalskola, folkundervisningens</i> . . . . . ”	210.	
<i>Norrbottens hästjägareskvadrons fond</i> . . . . . ”	34.	
<i>Nya elementarskolan i Stockholm</i> . . . . . ”	200.	

O.

<i>Officerare, blesserade, fonden för</i> . . . . . ”	154.
<i>Omberg, skogsskolan å</i> . . . . . ”	179.

P.

<i>Palmqvistska fonden för Stockholms beväring</i> . . . . . ”	39.
<i>Pensionsfond, beväringmanskapets</i> . . . . . ”	39.
<i>Postverket</i> . . . . . ”	169.
<i>Presterskapets lönerregleringsfond</i> . . . . . ”	165.

R.

<i>Ramsele pastorsboställes skogsförsäljningsfond</i> . . . . . ”	159.
<i>Reservationer</i> . . . . . ”	280.
<i>Restantier</i> . . . . . ”	140.

	Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.
<i>Riddarholmskyrkan</i>	Sid. 240.	
<i>Riksgäldsverkets fond</i>	” 136.	
<i>Riksmarskalks-embetet</i>	” —	291.
<i>Riksmuseum, naturhistoriska</i>	” 219.	
<i>Riksregistraturet, anslag till utskrifning af</i>	” 24.	
<i>Roteringskassa, Jemtlands</i>	” 51.	

S.

<i>S:t Barthélemy</i>	” 185.	
<i>Sammandrag öfver samtliga allmänna verks och inrättningars tillgångar och skulder</i>	” 262.	
<i>Sandplanteringar i Hallands län</i>	” 180.	
<i>Schäferimedlen, redogörelse för</i>	” 105.	
<i>Seminarium för bildande af lärarinnor</i>	” 209.	328.
<i>Serafimer-lasarettet</i>	” 225.	334.
<i>Serafimer-Ordens-Gillet</i>	” —	334.
<i>Sillre, skogsskolan å</i>	” 179.	
<i>Sjöförsvars-departementet</i>	” 51.	
<i>Skiften och afvittringar</i>	” 71.	
<i>Skogs-institutet</i>	” 177.	
<i>Skogsplanteringskassan</i>	” 156.	
<i>Skogs-skolorna</i>	” 179.	
<i>Skogs-styrelsen</i>	” 174.	312.
<i>Stöjdskolan i Stockholm</i>	” 113.	
<i>Stambanor: södra</i>	” 77.	
” nordvestra	” 78.	
” östra	” 80.	
” sammanbindningsbanan genom Stockholm	” 81.	
” norra	” 82.	
<i>Stamholländerierna</i>	” 100.	
<i>Statistiskt sammandrag öfver Armé-förvaltningens utgifter</i>	” 45.	
<i>Statistiska tabellkommissionen</i>	” 65.	
<i>Stats-kontoret</i>	” 123.	308.
<i>Statsregleringsfonden, ordinarie</i>	” 128.	
” extra	” 134.	
<i>Statsverkets behållna inkomster</i>	” 130.	
<i>Stockholms slott, anslag till reparationer å</i>	” 6.	
<i>Stockholms stads undervisningsverk</i>	” 198.	
<i>Stockholms stads kronoräkenskaper</i>	” 68.	
<i>Strömsholms slott</i>	” 11.	
<i>Stuteri-öfverstyrelsen och stuterierna</i>	” 107.	305.
<i>Stämpelpappers-uppbörden</i>	” 146.	
<i>Sundhets-kollegium</i>	” 213.	
<i>Svartsjö slott</i>	” 7.	
<i>Sveriges gamla lagar, anslag till ersättning för biträde och kostnader vid utgifvandet af</i>	” 261.	

T.

	Sid.	Revisions-berättelsen.	Utlåntand.
<i>Tabellkommissionen, statistiska</i>	65.		
<i>Teatrarne, Kongl.</i>	186.		
<i>Tekniska skolorna</i>	113.		
<i>Teknologiska institutet</i>	101.		
<i>Telegrafverket, elektriska</i>	180.		
" <i>optiska</i>	184.		
<i>Tierp, skogsskolan i</i>	179.		
<i>Tillgångar och skulder, allmänna verks</i>	262.		
<i>Topografiska kårens arbeten</i>	47.		297.
<i>Trosspassevolansfonden</i>	32.		
<i>Trädgårdsföreningens elevskola</i>	103.		
<i>Tullverket</i>	171.		

U.

<i>Utriksdals lustslott</i>	9.		
<i>Ultuna landtbruksinstitut</i>	95.		
<i>Underofficerare, blesserade, fonden för</i>	154.		
<i>Undsättningsfonden</i>	147.		
<i>Universitet: Upsala</i>	203.		315.
" <i>Lunds</i>	205.		
<i>Utrikes-departementet</i>	16.		

V.

<i>Vattenaftappnings-fonden för rikets norra län</i>	74.		
<i>Vestgöta regemente</i>	—		297.
<i>Veterinär-inrättningen i Skara</i>	216.		
<i>Veterinär-institutet</i>	215.		330.
<i>Volontär-vakansmedels-fonden</i>	35.		
<i>Väg- och vattenbyggnader, Styrelsen för</i>	71.		303.

W.

<i>Wadstena krigsmanshuskassa</i>	36.		
---	-----	--	--

Ö.

<i>Öfverintendents-embetet</i>	168.		311.
<i>Öfverståthållare-embetets räkenskaper</i>	68.		300.